

Global Business Monitor 2023

Rozwój w chaosie: jak sobie radzą MŚP na świecie?

BIBBY
FINANCIAL SERVICES

Spis treści:

Przedmowa	3
Najważniejsze wnioski.....	4
Analiza międzynarodowa	5
W biznesie liderzy są optymistami.....	5
Wyzwania i zagrożenia dla MŚP	6
Plany inwestycyjne MŚP	6
Płynność finansowa	7
Jak finansować biznes.....	7
Czechy.....	8
Francja.....	10
Niemcy	12
Holandia	14
Polska.....	16
Irlandia	18
Singapur	20
Słowacja	22
Wielka Brytania.....	24
Przewidywania na przyszły rok	26
Metodologia badania Global Business Monitor	27

Przedmowa

Przyczyna i skutek: MŚP w erze rosnących kosztów

Na początku roku Światowe Forum Ekonomiczne opublikowało swój raport Global Risk Report 2023. Nawiązując do niepewności obecnej w globalnej gospodarce, Saadia Zahidi, Dyrektorka Zarządzająca, napisała: „Skutki zdrowotne i gospodarcze pandemii szybko przerodziły się w narastające kryzysy.”

Te kryzysy są serią przeplatających się czynników społeczno-ekonomicznych, makroekonomicznych i geopolitycznych; konflikt w Europie, gwałtownie rosnąca inflacja, kryzys kosztów utrzymania, który w dużej mierze przekracza granice geograficzne. A wreszcie zaostrzenie polityki pieniężnej w wielu krajach, aby przeciwdziałać inflacji.

W połączeniu z pozostałymi skutkami gospodarczymi pandemii Covid-19, czynniki te są zarówno przyczynami, jak i skutkami, które wymagają od globalnej społeczności dokładnej analizy.

Chociaż tempo i skala podwyżek stóp procentowych są różne, banki centralne w Europie i Ameryce Północnej są w pewnym stopniu zsynchronizowane w swoim podejściu do walki z przyspieszającym wzrostem cen.

Bloomberg Economics przewiduje, że w nadchodzących miesiącach Europejski Bank Centralny podniesie, a następnie obniży stopy procentowe, osiągając poziom około 4% do końca 2023 roku, zakładając, że Rezerwa Federalna rozpocznie 2024 rok ze stopami procentowymi na poziomie 5,5%. Podczas gdy Bloomberg prognozuje, że stopy procentowe w Wielkiej Brytanii wyniosą 5,75% do końca roku, inne organizacje sugerują, że może to być nawet 6%.

Niezależnie od tego, wygląda na to, że era niskich stóp procentowych po 2008 roku dobiegła końca. Oznacza to koniec dostępu do taniego finansowania zarówno dla osób

fizycznych, jak i firm.

Zmieniają się nie tylko koszty finansowania. Banki zaostryły politykę kredytową, a ponieważ były tradycyjnie pierwszymi i najważniejszymi źródłami finansowania, istnieje realna możliwość, że wkraczamy w swego rodzaju kryzys kredytowy.

Podczas gdy zmniejszona płynność stanowi wyzwanie dla wszystkich przedsiębiorstw to sytuacja jest niewątpliwie trudniejsza dla sektora MŚP.

Obecnie właściciele firm zmagają się z kryzysem związanym z kosztami prowadzenia działalności gospodarczej na dwóch frontach: znacznie wyższych kosztów oraz instrumentów ekonomicznych wykorzystywanych do rozwiązania tego podstawowego problemu.

Nic więc dziwnego, że 42% MŚP twierdzi, że warunki ekonomiczne są obecnie gorsze niż w czasie pandemii. Równocześnie 51% badanych zgłasza, że klienci spóźniają się z płaceniem. Jedna trzecia z nich spisała na straty nieściągalne długi skumulowane w ciągu ostatniego roku, ponieważ chroniczna kwestia złych długów uderza w, i tak borykającą się z problemami, społeczność biznesową.

Ale MŚP są odporne i w naturalny sposób znajdują rozwiązania dla złożonych problemów, których doświadczają. Dzieje się tak dlatego, że dbają o swoich pracowników, klientów oraz łańcuchy dostaw. Chcą działać na rzecz dobra wspólnego i wspierają lokalne społeczności, w których działają.

Jako Bibby Financial Services jesteśmy częścią jednej z najstarszych rodzinnych firm w Wielkiej Brytanii, a jednocześnie - przedstawicielami sektora MŚP i dlatego rozumiemy te wyzwania. Mamy motywację do pokonywania ich we współpracy z naszymi klientami i partnerami. Rozumiemy również korzyści płynące z tworzenia ekosystemów wsparcia, w których firmy współpracują ze sobą. To leży w naszym DNA.

Aby dowiedzieć się, w jakim stopniu dzisiejsze

otoczenie wpływa na MŚP w różnych regionach, w drugim kwartale 2023 roku rozmawialiśmy z ponad 1800 właścicielami firm i decydentami w Europie i Azji. Wyniki tych badań stanowią podstawę naszego raportu "Rozwój w chaosie: jak sobie radzą MŚP na świecie? - Global Business Monitor 2023".

Wyniki naszych badań pokazują pozytywne perspektywy dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw. 79% badanych firm jest spokojna o swoje perspektywy na pozostałą część roku. Aż 64% uważa, że sprzedaż wzrośnie w nadchodzących miesiącach. Dziewięć na dziesięć (89%) planuje inwestycje do końca 2023 roku, przy czym sprzedaż, marketing, szkolenia, rozwój pracowników oraz infrastruktura cyfrowa są kluczowymi obszarami wydatków.

“Utrzymanie płynności finansowej stanowi wyzwanie dla wszystkich przedsiębiorstw, ale dla sektora MŚP sytuacja jest niewątpliwie trudniejsza.”

Tak więc, gdy rządy na całym świecie nadal przygotowują plany gospodarcze w celu przeciwdziałania aktualnym problemom, MŚP są przygotowane do podjęcia wyzwań, które na nie czekają.

W Bibby Financial Services jesteśmy gotowi odegrać naszą rolę we wspieraniu naszych klientów i partnerów biznesowych, a także przyczynić się do szerszego ożywienia gospodarczego na całym świecie.

Jonathan Andrew
Globalny CEO
Bibby Financial Services

Sierpień 2023

 Jonathan Andrew

Najważniejsze wnioski

Zaufanie, koniunktura i szanse na przyszłość

W sumie 59% MŚP na wszystkich 9 rynkach odnotowało wzrost sprzedaży podczas ostatnich 6 miesięcy.

MŚP patrzy z optymizmem na tegoroczne perspektywy.

Zdecydowana większość MŚP na wszystkich rynkach zainwestuje w tym roku w swoje firmy.

Najpopularniejszym obszarem inwestycji jest sprzedaż i marketing.

Płynność finansowa, zły dług i finance MŚP

MŚP ma klientów, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy znaleźli się w stanie upadłości.

Ponad jedna trzecia borykała się z nieściągalnymi wierzytelnościami (złymi długami) w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Deklaruje, że brakuje im płynność finansowej, aby rozwijać firmę.

Ponad połowa miała dług nawet do 10 000 EUR.

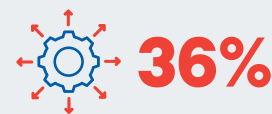
MŚP na różnych rynkach twierdzi, że w porównaniu z sytuacją sprzed roku klienci spóźniają się z płatnościami jeszcze bardziej.

Twierdzi, że średnio czeka na płatność od 15 dni do miesiąca.

Prawie połowa wszystkich MŚP jest bardziej skłonna do poszukiwania zewnętrznego finansowania teraz niż przed pandemią Covid-19.

Wykorzystałaby finansowanie zewnętrzne w celu ekspansji krajowej.

Kluczowe wyzwania dla MŚP w 2023

- 1** Inflacja / rosnące koszty **55%**
- 2** Koszty energii i dostawy **49%**
- 3** Niepewność w otoczeniu ekonomicznym **28%**

W biznesie liderzy są optymistami

Małe i średnie przedsiębiorstwa na całym świecie są doceniane za znaczący wkład, jaki wnoszą w lokalne i krajowe gospodarki. Fakt, że czują się pewnie w kontekście przyszłości, pomaga nam właściwie ocenić perspektywę globalnej gospodarki.

Z badania "Rozwój w chaosie: jak sobie radzą MŚP na świecie? - Global Business Monitor 2023" wynika, że aż 85% właścicieli małych firm patrzy z optymizmem na tegoroczne perspektywy.

MŚP w Republice Irlandii i w Niemczech wykazują pozytywne nastawienie. Aż 90% z nich optymistycznie przewiduje, że ich firmy będą sobie dobrze radziły w drugim półroczu 2023 r. Tuż za nimi plasują się małe firmy we Francji (89%), Wielkiej Brytanii (87%) i Holandii (86%), które podzielają podobnie śmiałe prognozy dotyczące ich losów.

Na dziewięciu rynkach, gdzie przeprowadziliśmy badanie Global Business Monitor 2023, oczekiwania dotyczące wyników biznesowych są dość wysokie we wszystkich sektorach - w tym w budownictwie, produkcji, usługach, a także w handlu hurtowym. Właściciele firm transportowych mają najwyższy poziom zaufania i optymizmu - 87% nie boi się o przyszłość swojego biznesu. Nawet w budownictwie, które jest najmniej optymistycznym z sektorów

objętych raportem, 83% MŚP wydaje się patrzeć pozytywnie na swoje perspektywy w najbliższych miesiącach.

Możemy z dużym przekonaniem oczekiwać poprawy warunków handlowych w nadchodzących miesiącach. Prawie dwie trzecie (64%) małych firm spodziewa się wzrostu sprzedaży, a tylko 10% uważa, że sprzedaż spadnie w tym samym okresie.

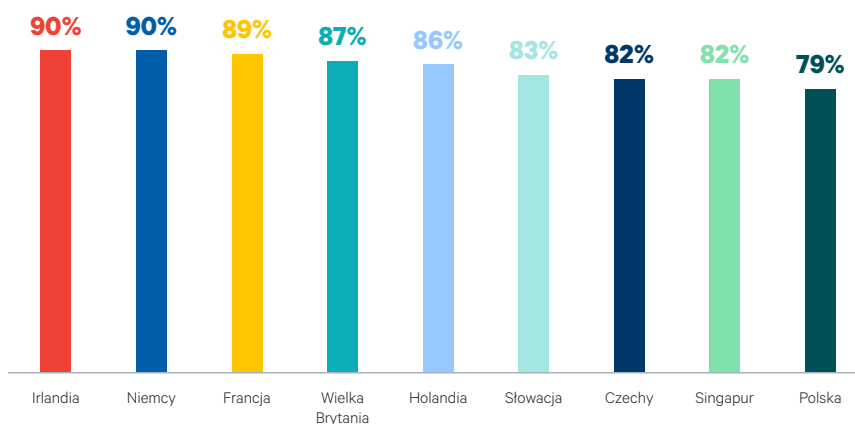
Optymizm dotyczący rozbudowy sprzedaży idzie w parze z przekonaniem MŚP co do szans, które mają nadzieję wykorzystać. Spośród listy dziewięciu możliwości, istnieje pozytywna zgoda w kwestii trzech najlepszych okazji, które pomogą im osiągnąć postęp w pozostałej części tego roku. Ponad połowa (52%) planuje zdobywać nowych klientów, 33% skupi się na budowaniu nowych relacji z dostawcami, a 26% będzie renegocjować warunki z obecnymi dostawcami.

Na pierwszy rzut oka statystyki przedstawiają pozytywny obraz. Jednak wyniki badania sugerują również, że optymizm przejawiany przez wielu przedsiębiorców kwestionuje nadrzędną narrację o powolnym wzroście i trudnych warunkach w przyszłości, co wynika z różnych odczytów kluczowych globalnych wskaźników makroekonomicznych. Zgodnie z prognozami Międzynarodowego Funduszu Walutowego na rok 2023, na przykład, wzrost PKB dla dziewięciu rynków

"Nawet w budownictwie, które jest najmniej optymistycznym z sektorów objętych raportem, 83% MŚP wydaje się optymistycznie patrzeć na swoje możliwości."

objętych raportem wydaje się ogólnie mało dynamiczny. Prognozowany wzrost gospodarczy wynosi: Czechy -0,5%; Francja 0,7%; Niemcy -0,1%; Holandia 1%; Polska 0,3%; Singapur 1,5%; Słowacja 1,3%; a Wielka Brytania -0,3%. Odstępstwo od normy stanowi Irlandia z wynikiem 5,6%.

Pewność MŚP odnośnie perspektyw

Wyzwania i zagrożenia dla MŚP

Mimo pewnego optymizmu co do perspektyw, MŚP na międzynarodowych rynkach są całkowicie świadome stojących przed nimi wyzwań.

Wpływ wciąż wysokiej inflacji i stóp procentowych w większości krajów G7, zagrożenie globalną recesją, rosnące zadłużenie, kryzys bankowy w USA, trwający konflikt w Europie i utrzymujące się skutki pandemii Covid-19 wyraźnie utrudniają codzienne funkcjonowanie małych firm. W wielu przypadkach czynniki te wywierają znaczną presję finansową, która ogranicza zdolność MŚP do inwestycji i ekspansji. Dla niektórych z nich wymienione czynniki zewnętrzne sprawiają, że działają w stanie ciągłej niepewności – walcząc o przetrwanie.

Jako pięć głównych wyzwań, MŚP wskazują: inflację i wzrastające koszty (55%), koszty i dostawy energii (49%), niepewne otoczenie gospodarcze (28%), konflikt w Europie (25%) oraz stopy procentowe i koszty kredytu (22%).

Towarzyszy temu mieszane, ale w dużej mierze pesymistyczne, postrzeżenie panujących warunków gospodarczych, które wpływają na środowisko handlowe. Aż 42% MŚP na rynkach

międzynarodowych uważa, że globalne warunki gospodarcze są obecnie gorsze niż podczas pandemii, podczas gdy 28% uważa je za gorsze od tych, które miały miejsce po globalnym kryzysie finansowym w 2008 roku. 14% MŚP spodziewa się, że globalna gospodarka popadnie w tym roku w recesję. Ponadto, nieco ponad połowa (54%) małych firm uważa, że wzrost w ich gospodarce krajowej będzie minimalny, a 21% przewiduje recesję na rynku lokalnym.

Trwająca wojna w Ukrainie ma długotrwały i znaczący wpływ na przedsiębiorstwa - szczególnie na te, które znajdują się najbliżej konfliktu. Ponad połowa (54%) sugeruje, że wojna spowodowała wzrost kosztów, podczas gdy jedna czwarta (25%) twierdzi, że wpłynęło to na ich łańcuchy dostaw, a 18% oznajmia, że musiało szukać nowych dostawców.

Wzrost kosztów spowodowany wojną był najbardziej odczuwalny we Francji (61%), Wielkiej Brytanii (60%) i Irlandii (58%).

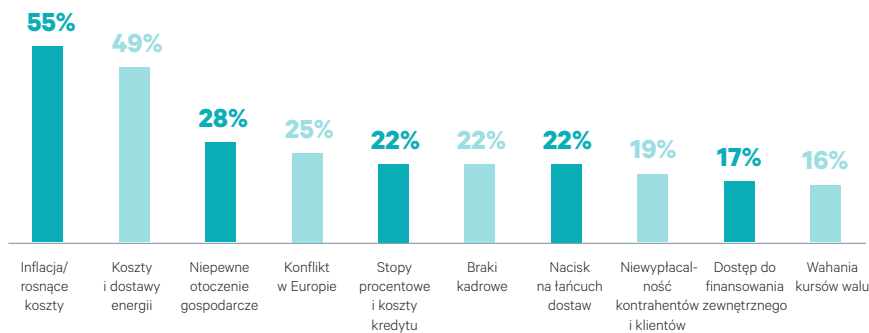
MŚP stoją również przed wyzwaniem wynikającym z bezpośredniego wpływu czynników makroekonomicznych i geopolitycznych na ich dostawców i klientów. Przedsiębiorcy deklarują, że 31% ich dostawców znalazło się w stanie upadłości w ciągu

ostatniego roku, co w szczególności wpłynęło na ich koszty.

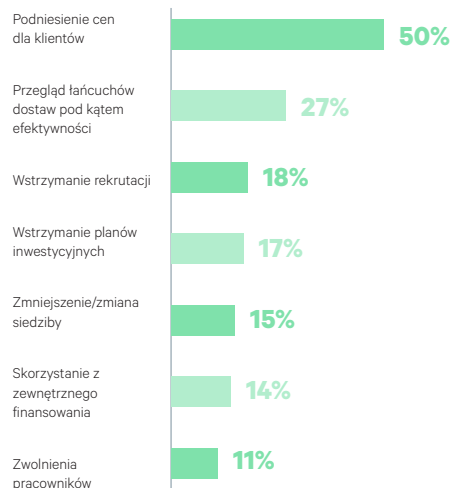
Najbardziej dotknięte kraje to Niemcy i Wielka Brytania. To właśnie tam odnotowano niewypłacalność dostawców na poziomie 38%. Biorąc pod uwagę dane na poziomie sektora, najbardziej narażone na niewypłacalność dostawców wydają się być firmy zajmujące się produkcją (34%).

Aby zabezpieczyć się przed niektórymi z tych wyzwań - w szczególności inflacją i wysokimi kosztami energii - MŚP planują wdrożyć zróżnicowaną kombinację strategii. Połowa (50%) podniesie ceny dla klientów, podczas gdy nieco ponad jedna czwarta (27%) planuje dokonać przeglądu swoich łańcuchów dostaw pod kątem efektywności. 18% zamierza wstrzymać swoje plany inwestycyjne, a 15% planuje zmniejszyć swoją siedzibę lub zmienić jej lokalizację.

Kluczowe wyzwania dla MŚP

W odpowiedzi na obecne wyzwania

Plany inwestycyjne MŚP

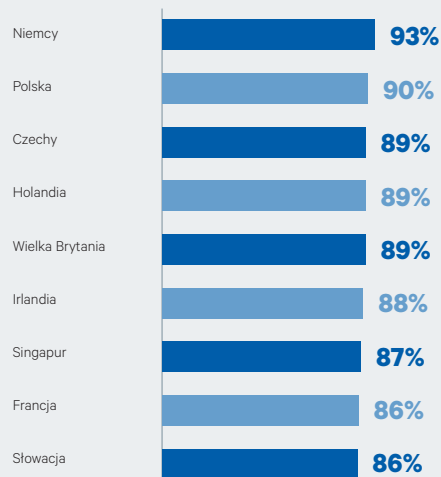
Pomimo trudnych realiów gospodarczych, większość MŚP na badanych rynkach międzynarodowych planuje inwestować w rozwój.

Niemal dziewięć na dziesięciu (89%) przedsiębiorców planuje w tym roku inwestycje. Większość (34%) planujących alokację kapitału twierdzi, że przeznaczy od 100 000 do 1 miliona EUR. Małe firmy w Wielkiej Brytanii planują zainwestować najwięcej - średnio około 206 485 EUR. Na następnym miejscu są firmy z Singapuru z planowanymi inwestycjami wynoszącymi około 203 700 EUR. Polskie MŚP planują zainwestować średnio 147 470 EUR

(655 138 PLN), podczas gdy te ze strefy euro (Francja, Niemcy, Holandia, Irlandia i Słowacja) chcą zainwestować w swoje firmy około 124 000 EUR. Najniższy poziom inwestycji przewidywany jest w Czechach, gdzie plany inwestycyjne wynoszą średnio 136 900 EUR.

Właściciele małych firm, oczekując wzrostu sprzedaży w najbliższym czasie, planują inwestycje w różnych obszarach. Przede wszystkim chcą wzmocnić sprzedaż i marketing (33%). Jako istotne obszary inwestycji, właściciele firm wskazali również szkolenia i rozwój pracowników (28%), technologie cyfrowe i IT (28%) oraz maszyny i urządzenia (23%).

Plany inwestycyjne w 2023 r.

Analiza międzynarodowa

Płynność finansowa

MŚP działające na różnych rynkach pozytywnie oceniają swoją przyszłość, jednak w tym samym czasie wiele z nich ma obawy dotyczące praktyk płatniczych. Złe długi (czyli przeterminowane i trudne do odzyskania należności) oraz opóźnienia w płatnościach to trwałe problemy, które wpływają na płynność finansową i tłumią ambicje rozwoju.

Ponad jedna czwarta badanych przedsiębiorców (26%) twierdzi, że brakuje im płynności finansowej potrzebnej do rozwoju, a 10% zauważa braki w kapitale obrotowym, co znacznie utrudnia codzienną działalność.

Niewątpliwie jest to związane z niestabilną sytuacją klientów i w całym łańcuchu dostaw. Aż 31% respondentów zaraportowało w badaniu, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy ich klienci ogłosili stan upadłości. Singapur i Niemcy odnotowały najwyższe wskaźniki

klientów z niuregulowanymi płatnościami i wyniosły one odpowiednio 48% i 43%. Odsetki te są niższe w Czechach (23%) i w Polsce (16%), chociaż wpływ tego problemu na MŚP w tych krajach prawdopodobnie jest nie mniej znaczący.

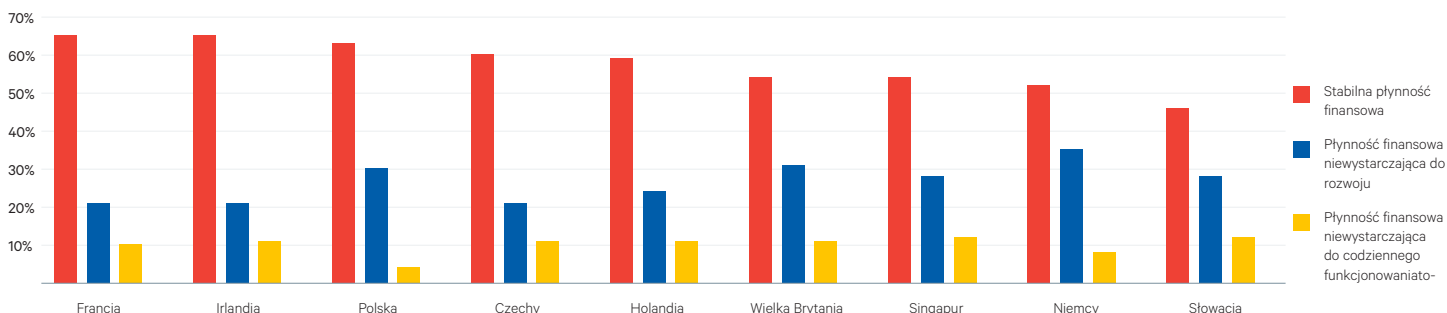
W tym samym okresie, ponad jedna trzecia (35%) międzynarodowych MŚP została zmuszona do spisania na straty należnych im płatności z tytułu faktur. W ciągu ostatnich 12 miesięcy 52% z nich miało do czynienia z nieściągalnymi długami o wartości do 10 000 EUR. Najwyższy średni nieściągalny dług w ubiegłym roku miały MŚP w Wielkiej Brytanii i wynosił około 25 000 EUR. Na następnym miejscu znalazły się firmy w Singapurze z wartością wynoszącą około 23 141 EUR. Średni nieściągalny dług w Czechach wyniósł 21 527 EUR, podczas gdy na rynkach strefy euro (Francja, Niemcy, Holandia, Republika Irlandii, Słowacja) wyniósł 20 049 EUR. Najniższe średnie zadłużenie było ponoszone przez polskie MŚP i wynosiło około 19 500 EUR (87 025 PLN).

Biorąc pod uwagę sektory, nieściągalne długi są najbardziej rozpowszechnione wśród firm zajmujących się budownictwem i handlem hurtowym, gdzie 38% MŚP deklaruje, że spisało na swoje należności na straty.

Oprócz umarzania długów, MŚP musiały zmagać się również z dłuższym oczekiwaniem na płatności klientów i niezapłaconymi fakturami. 51% ze wszystkich analizowanych firm deklaruje, że na opłacenie faktury trzeba czekać dłużej niż w 2022 roku. Problem ten jest najbardziej dotkliwy w Singapurze, gdzie dotyczy 58% MŚP. Sytuacja jest podobna w Irlandii (57%), Francji (56%) i Wielkiej Brytanii (55%). W sumie 29% małych firm zgłasza, że klienci potrzebują od 15 dni do miesiąca, aby im zapłacić.

Obecnie 29% MŚP boryka się z niuregulowanymi fakturami, których średnia wartość sięga 10 000 EUR (50 000 PLN), a dla 15% firm wartość ta wynosi od 100 000 do 1 miliona EUR.

Płynność finansowa MŚP w wybranych krajach

Jak finansować biznes

Biorąc pod uwagę ciągłe wyzwania związane z zarządzaniem płynnością finansową, MŚP coraz częściej poszukują finansowania, które pomoże im funkcjonować na co dzień.

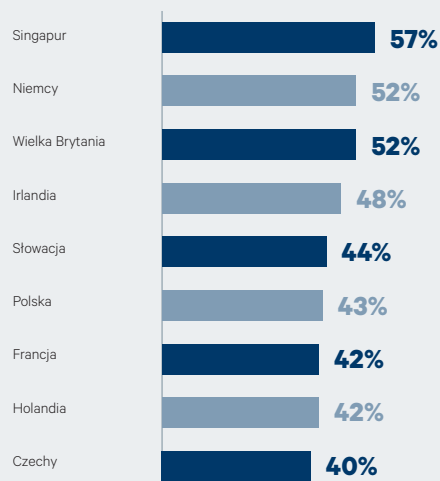
W sumie 27% MŚP planuje korzystać z zewnętrznego finansowania w celu wspierania codziennej działalności. Większość z nich (36%) środki otrzymane od podmiotów zewnętrznych przeznaczyłaby na rozwój działalności na rynku krajowym, podczas gdy 27% chciałoby je zainwestować w ekspansję międzynarodową. 7% badanych użyłoby środków do spłacenia zadłużenia. Zewnętrzne źródła finansowania stają się coraz ważniejszym czynnikiem wzrostu dla wielu małych firm.

Prawie połowa (46%) MŚP na rynkach

międzynarodowych twierdzi, że od czasu pandemii Covid-19 bardziej prawdopodobne jest, że skorzysta z jakiejś formy finansowania od strony trzeciej. Rodzaje finansowania, które firmy najczęściej rozważają, to kredyty (38%) i pożyczki rządowe (25%). Następne są karty kredytowe (20%) i private equity (20%) jako dwa główne rodzaje finansowania preferowanego przez małe firmy.

W 2023 roku firmy w Singapurze potrzebują najwyższej kwoty finansowania zewnętrznego, wynoszącej 295 138 EUR. Na drugim miejscu są polskie firmy z kwotą o połowę niższą, czyli 141 760 EUR (629 593 PLN), a następnie Wielka Brytania z kwotą 126 228 EUR. W strefie euro (Francja, Niemcy, Holandia, Irlandia, Słowacja) firmy potrzebują około 118 847 EUR, podczas gdy MŚP w Czechach mają najniższe zapotrzebowanie na finansowanie, wynoszące średnio 102 986 EUR.

Popyt na finansowanie: 2023 vs czas przed pandemią

Czechy

Populacja:
10,7 mln mieszkańców

Liczba firm:
826 tys.

Analiza rynku

W drugiej połowie 2022 roku czeska gospodarka znalazła się w stanie recesji, napędzanej utrzymującą się inflacją i rosnącymi cenami energii, które negatywnie wpłynęły na konsumpcję gospodarstw domowych i pogorszyły nastroje. OECD prognozuje, że wzrost PKB spowolni do 0,3% w 2023 roku, a następnie wzrośnie do 3% w 2024 roku.

Zarówno inflacja zasadnicza, jak i bazowa, systematycznie spadały w ostatnich miesiącach, jednak według Narodowego Banku Czech napięta sytuacja na rynku pracy i inflacja płacowa wciąż są powodem do zmartwień. Bezrobocie pozostaje na niskim poziomie około 3%, jednak niedobory umiejętności i siły roboczej również stanowią istotną przeszkodę wzrostu.

Według raportu Coface, liczba niewypłacalności przedsiębiorstw w regionie Europy Środkowo-Wschodniej wzrosła o 39,3% w latach 2021-2022 ze względu na wysokie ceny energii, podwyżki stóp procentowych i niepewność gospodarczą

wywołaną inwazją Rosji na Ukrainę. Czechy były jednak jednym z czterech krajów, które odnotowały spadek liczby upadłości rok do roku.

Złagodzenie problemów związanych z łańcuchem dostaw w strefie euro pozytywnie wpływa na eksport, który jest głównym filarem gospodarki Czech. Niemniej jednak wahania na rynku będą wpływać negatywnie na koniunkturę przedsiębiorstw w krótkim i średnim okresie. Wzrost stóp bazowych spowoduje ograniczenia płynności rynku, co może skłonić małe i średnie przedsiębiorstwa do zwiększenia zapotrzebowania na alternatywne formy finansowania zewnętrznego, takie jak faktoring.

Wyniki badania Global Business Monitor

Zdecydowana większość czeskich MŚP (82%) jest spokojna o swoje perspektywy w tym roku, a 56% spodziewa się wzrostu sprzedaży w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. MŚP są świadome nadchodzących wyzwań w sferze makroekonomii. 44% z nich spodziewa

się minimalnego wzrostu gospodarczego, podczas gdy 42% uważa, że globalne warunki gospodarcze są obecnie gorsze niż w czasie pandemii. Ponad jedna czwarta (28%) słusznie przewidziała, że gospodarka krajowa wpadnie w tym roku w recesję.

Zgodnie z globalnym obrazem, ponad połowa MŚP (54%) postrzega pozyskiwanie nowych klientów jako główną szansę w nadchodzącym roku. Biorąc pod uwagę zależność kraju od eksportu, 30% małych przedsiębiorstw jako główny cel zakłada zwiększenie handlu międzynarodowego oraz chce skupić się na budowaniu lepszych relacji z dostawcami (29%).

Największym wyzwaniem dla czeskich MŚP są rosnące koszty spowodowane inflacją (51%) oraz wysokie ceny energii i dostaw (46%). Badanie wskazuje, że konflikt w Ukrainie miał znaczący wpływ na blisko jedną trzecią MŚP (28%): przy czym 43% doprowadził do wzrostu kosztów, w przypadku 25% miał wpływ na łańcuchy dostaw.

Aby poradzić sobie w nadchodzących

Czechy

miesiącach, prawie połowa MŚP (49%) podniesie ceny dla klientów, a 24% wstrzyma plany inwestycyjne. Dodatkowo taktyki oszczędzania kosztów obejmują: przegląd łańcuchów dostaw pod kątem wydajności (20%), wstrzymanie rekrutacji (18%) oraz przeniesienie siedziby lub zmniejszanie lokali (18%).

Pomimo wyzwań związanych z panującymi warunkami gospodarczymi, 89% czeskich MŚP planuje inwestować w swoje firmy w tym roku. 37% z nich główny nacisk położy na marketing i sprzedaż, a następnie na technologię cyfrową i IT (30%) oraz maszyny lub sprzęt (27%). Napięta sytuacja na rynku pracy oznacza również, że przyciąganie talentów (23%) oraz szkolenia i rozwój istniejącego personelu (22%) będą priorytetami dla nieco mniej niż jednej czwartej MŚP.

Choć ambicje są oczywiste, obawy budzi płynność finansowa. Klienci MŚP odczuwają trudności ekonomiczne - 23% z nich weszło w stan upadłości w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 42% firm twierdzi, że klienci płacą dłużej niż rok temu. Prawie połowa MŚP (48%) musiała spisać na straty do 300 000 CZK (około 55 tys. PLN) nieściągalnych należności w ciągu ostatniego roku.

Spora część MŚP radzi sobie z trudną sytuacją rynkową. Aż 60% twierdzi, że ich płynność finansowa jest stabilna i spełnia ich potrzeby. Jednak 21% twierdzi, że nie ma płynności finansowej potrzebnej, aby realizować swoje ambicje rozwojowe. W porównaniu do okresu przed pandemią, 40% decydentów w firmach twierdzi, że są bardziej skłonni skorzystać z finansowania zewnętrznego. Trzy kluczowe rodzaje finansowania, które wybraliby, to kredyty (30%), private equity (30%) i finansowanie

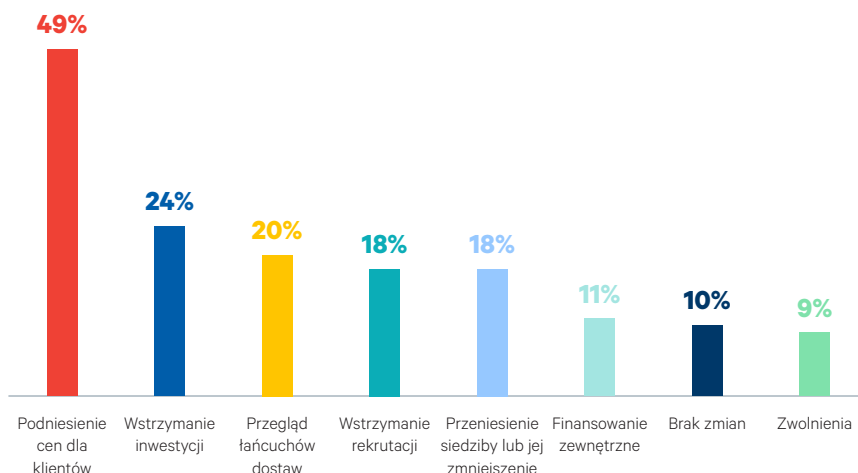
aktywów (19%). Główne powody korzystania z finansowania zewnętrznego to chęć ekspansji międzynarodowej (34%), a następnie wzrost na rynku krajowym (28%) i finansowanie bieżącej działalności (28%). Średnia idealna kwota finansowania wymagana przez MŚP wynosi 2,45 mln CZK (blisko pół miliona PLN).

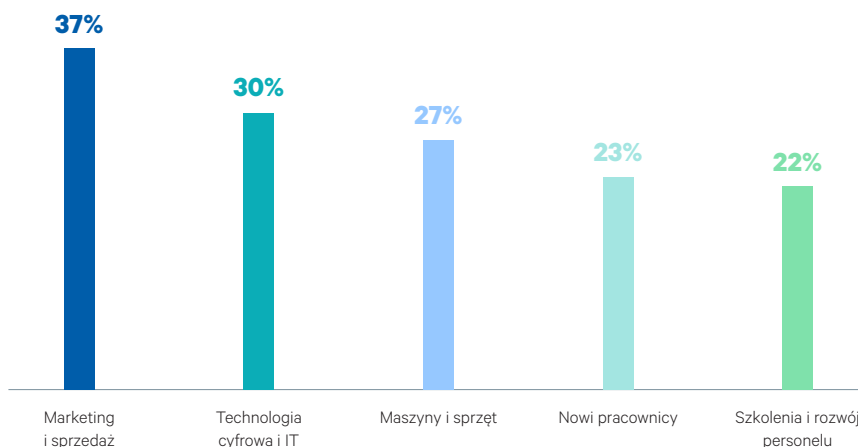
Ján Korček

Dyrektor Zarządzający,
Czechy i Słowacja

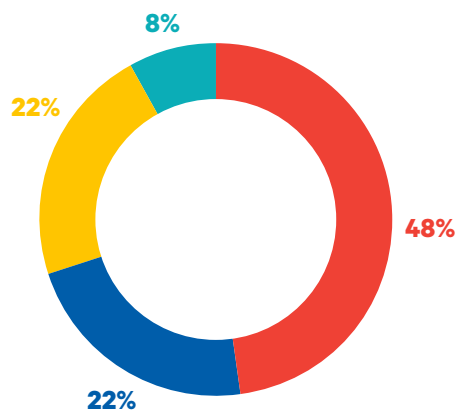
W odpowiedzi na obecne wyzwania

Pięć głównych obszarów inwestycji 2023

Złe długi w ciągu ostatnich 12 miesięcy

- Do 300 tys. Kč **48%**
- 300 tys. – 600 tys. Kč **22%**
- 600 tys. – 1.5 mln Kč **22%**
- 1.5 mln – 3 mln Kč **8%**

Średnia wartość
niezapłaconych faktur
1,9 mln CZK

Francja

Populacja:
65,2 mln mieszkańców

Liczba firm:
6,3 mln

Analiza rynku

W 2022 roku Francja cieszyła się najniższym wskaźnikiem inflacji spośród wszystkich krajów Unii Europejskiej. Niemniej jednak ogólna perspektywa gospodarcza zmienia się głównie z powodu zniesienia ulgi paliwowej oraz 15% wzrostu cen gazu i energii elektrycznej, które weszły w życie w styczniu 2023 roku. Inflacja bazowa wynosi obecnie 5,4% i jest to znacznie lepszy wynik niż ten z końcówki 2022 roku (7,1%).

Według Banque de France, francuskiego banku centralnego, gospodarka odnotuje w tym roku niewielką poprawę. Zmniejszona niepewność gospodarcza oraz silniejszy popyt zagraniczny na francuskie towary i usługi sugerują, że Francja będzie cieszyć się lepszym tempem działalności gospodarczej niż wcześniej, a PKB osiągnie 0,6% w 2023 roku. Banque de France twierdzi, że recesja w gospodarce Francji w tym roku jest mało prawdopodobna. Dodatkowo, przewiduje, że gdy presja na ceny surowców i podaź energii

minie swój szczyt, powinien nastąpić wyraźny powrót ożywienia gospodarczego, a wzrost PKB powinien osiągnąć 1,2% w 2024 roku.

Niemniej, ryzyko wciąż pozostaje. Sytuacja geopolityczna związana z konfliktem rosyjsko-ukraińskim, środowisko globalne, a także możliwość ponownego wzrostu presji na dostawy energii następnej zimy, nadal stwarzają ryzyko wzrostu inflacji i zagrożenie spadku PKB. Podobnie, bieżące koszty ponoszone przez rząd francuski w celu wsparcia kraju podczas pandemii Covid-19 utrzymują wysoki deficyt publiczny.

Te okoliczności prawdopodobnie będą nadal wpływać na siłę nabywczą gospodarstw domowych i marże przedsiębiorstw. Francuskie przedsiębiorstwa będą borykały się z ciągłym wzrostem kosztów - napędzonym głównie przez inflację płacową, spłatę zaległych pożyczek rządowych i koniec kontraktów na energię o stałym oprocentowaniu. Może to doprowadzić do wzrostu zjawiska niewypłacalności **przedsiębiorstw**.

Wyniki badania Global Business Monitor

Prawie dziewięć na dziesięć (89%) francuskich MŚP jest pewnych pozytywnych perspektyw dla swojego biznesu w 2023 roku, a 55% spodziewa się wzrostu sprzedaży od teraz do końca roku. Koncentrują się one na szeregu kluczowych szans, które pomogą im osiągnąć swoje cele. Pozyskiwanie nowych klientów znajduje się na szczycie listy (60%). Na renegotjowanie umów z dostawcami zdecydowało się 37%, a 26% zaczyna poszukiwanie nowych dostawców.

Jednakże, MŚP mają wiele dystansu co do siły krajowej gospodarki. Ponad połowa (51%) uważa, że wzrost będzie minimalny, a kolejne 21% uważa, że Francja wejdzie w recesję jeszcze w tym roku.

Ta ostrożność znajduje odzwierciedlenie w kontekście globalnej gospodarki. Ponad połowa (56%) twierdzi, że obecne warunki gospodarcze na świecie są gorsze niż podczas pandemii Covid-19. Jedna czwarta

Francja

(25%) uważa, że warunki są jeszcze gorsze niż po globalnym kryzysie finansowym w 2008 roku.

Wiele francuskich firm zwraca uwagę na inne znaczące wyzwania, w tym inflację i rosnące koszty (53%), ceny energii i dostaw (41%) oraz ciągłą niepewność gospodarczą (22%). Aby zwalczyć te problemy i zapewnić sobie jak największe szanse na sukces, 48% małych firm we Francji podnieśli swoje ceny w tym roku. Blisko co trzecie przedsiębiorstwo (29%) planuje zwiększyć wydajność dzięki analizie portfela dostawców, a 19% wstrzyma rekrutację. 15% planuje zmniejszyć zajmowaną powierzchnię lub przenieść się do nowej siedziby.

Choć 86% francuskich MŚP zdaje sobie sprawę z nadchodzących trudności, nadal planuje inwestycje. 28% z nich zainwestuje w działania sprzedażowe i marketingowe, 25% w nowy sprzęt lub maszyny, 23% w nowych pracowników, a 22% w szkolenia i rozwój personelu. Te firmy spodziewają się przeznaczyć w tym roku średnio 110 786 EUR na inwestycje w swoje przedsiębiorstwa.

Aby zrealizować swoje ambicje, małe firmy we Francji powinny mieć pewność, że mogą przezwyciężyć wszelkie problemy związane z płynnością finansową. Większość (65%) twierdzi, że ma stabilną sytuację w zakresie płynności finansowej. Jednak co piąta firma (21%) deklaruje niewystarczającą płynność, aby się rozwijać. 10% MŚP narzeka, że brakuje im pieniędzy na codzienne funkcjonowanie w efektywny sposób.

Zmienny przepływ gotówki jest potęgowany przez klientów płacących z opóźnieniem oraz tych, którzy nie płacą w ogóle. W ciągu ostatnich 12 miesięcy ponad jedna trzecia (34%) małych firm we Francji miała nieściągalne długi, których wartość wynosiła do 10 000 EUR dla 52% respondentów. W przypadku 6% było to ponad 100 000 EUR. Średni nieściągalny dług w ciągu ostatnich 12 miesięcy wyniósł 20 593 EUR. 56% MŚP twierdzi również, że obecnie klienci płacą im później niż w ubiegłym roku. Średni czas oczekiwania na płatność wynosi 34 dni, a średnia wartość niezapłaconych faktur to 82 366 EUR.

Od pandemii, 42% francuskich małych firm deklaruje, że są teraz bardziej skłonni do korzystania z kapitału zewnętrznego. Dwie najpopularniejsze formy finansowania to kredyty i private equity - każdą z nich interesuje się 24% MŚP, a 23% decyduje się na pożyczki rządowe.

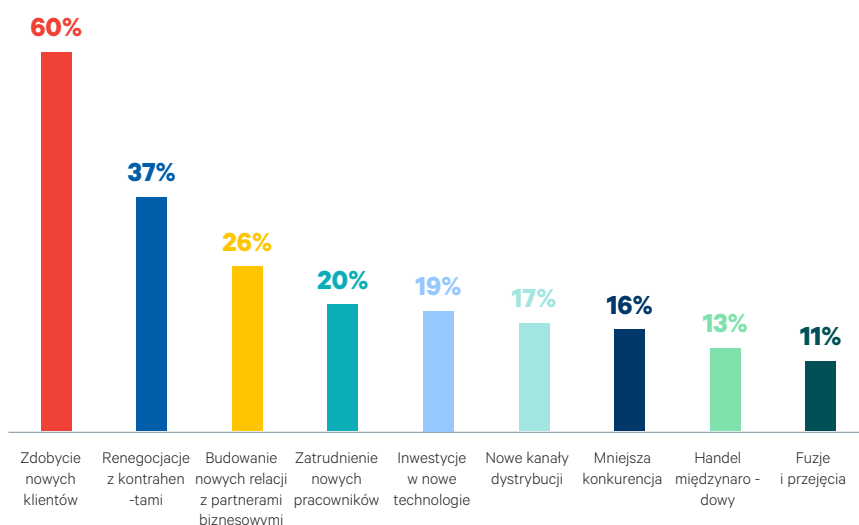
W tym roku średnia skala finansowania uznawanego za odpowiednie dla MŚP wyniosła 113 355 EUR. Najczęstszym kierunkiem inwestycji gotówkowych (42%) jest ekspansja lokalna.

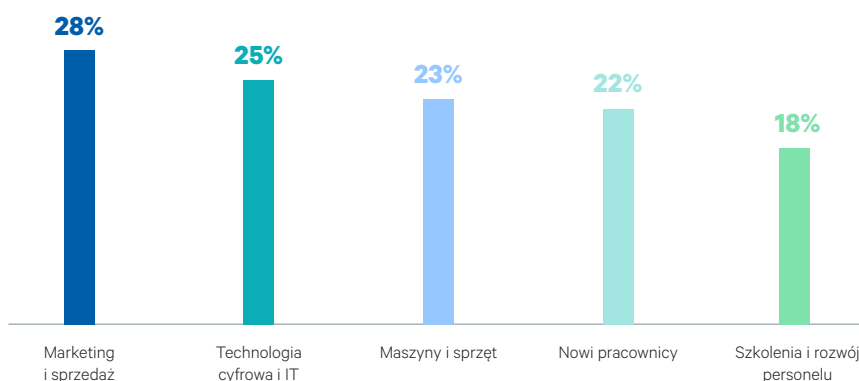
Lucile Flamand

Dyrektorka ds. strategicznego rozwoju

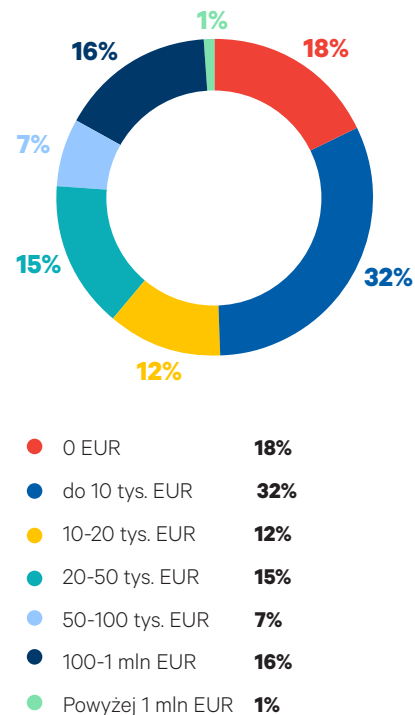
Kluczowe szanse w 2023 r.

Pięć głównych obszarów inwestycji 2023

Niezapłacone faktury

Średnia wartość niezapłaconych faktur

82 366 EUR

Niemcy

Populacja:
84,4 mln mieszkańców

Liczba firm:
3,4 mln

Analiza rynku

W pierwszym kwartale 2023 roku niemiecka gospodarka znalazła się w stanie recesji. Według danych Federalnego Urzędu Statystycznego, największa gospodarka Europy skurczyła się o 0,3% w pierwszych trzech miesiącach tego roku, po spadku o 0,5% w IV kwartale 2022 roku. Perspektywy na pozostałą część roku pozostają niepewne - niemiecki rząd przewiduje powrót wzrostu do 0,4%, zaś Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) prognozuje spadek PKB o -0,1% w tym roku.

Jako przyczynę spowolnienia wskazuje się zmniejszenie wydatków konsumpcyjnych, co było spowodowane wysoką inflacją, która w czerwcu 2023 r. wyniosła 6,4%. Ponadto, wpływ miały rosnące stopy procentowe - spowodowane konfliktem w Ukrainie i faktem, że niemiecki przemysł był dotychczas w dużym stopniu zależny od taniego rosyjskiego gazu i ropy.

W przeszłości handel był kluczową siłą napędową niemieckiej gospodarki, jednak niestabilność niemieckiego eksportu w ciągu ostatniego roku pogorszyła nastroje biznesowym. Pomimo złagodzenia problemów związanych z łańcuchem dostaw w całej Europie, szansa na silne odbicie w nadchodzących miesiącach jest raczej nikła.

Badanie przeprowadzone przez Federację Niemieckiego Biznesu wykazało, że coraz więcej niemieckich firm rozważa przeniesienie miejsc pracy lub produkcji za granicę, a powodem są wysokie ceny energii. W 2022 roku, 14 578 firm w Niemczech złożyło wnioski o niewypłacalność. Przewiduje się, że w tym roku liczba ta wzrośnie o 22% - w związku z ciągłą presją na rentowność i słabsze bufony gotówkowe. Z powodu wysokich cen energii i surowców najbardziej ucierpiąły firmy z branży budowlanej, handlu hurtowego, transportu i magazynowania

Wyniki badania Global Business Monitor

Dziewięć na dziesięć (90%) MŚP jest pewnych swoich perspektyw biznesowych w 2023 roku, a 75% spodziewa się wzrostu sprzedaży w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Jednak ich ogólne spojrzenie na gospodarkę sugeruje, że ta pewność siebie jest nieco oderwana od rzeczywistości.

Poczucie optymizmu pojawiło się na początku roku, ponieważ zima była łagodna i uchroniła gospodarkę przed najgorszym scenariuszem niedoborów energii. Jednak i tak nadeszła bardziej ponura rzeczywistość. Biorąc pod uwagę perspektywę gospodarczą na pozostałą część roku, 51% firm zgadza się z MFW i spodziewa się minimalnego wzrostu gospodarczego, a jedna czwarta (25%) uważa, że stan gospodarki w ogóle się nie poprawi. Cztery na dziesięć firm (42%) uważa, że warunki gospodarcze są obecnie gorsze niż podczas pandemii Covid-19.

Niemcy

Eksport jest filarem niemieckiej gospodarki, więc nic dziwnego, że handel międzynarodowy jest postrzegany przez prawie jedną trzecią firm (30%) jako kluczowa szansa na nadchodzący rok, obok pozyskiwania nowych klientów (35%) i budowania nowych relacji z dostawcami (31%).

Trudności, z jakimi borykają się MŚP, odzwierciedlają otoczenie gospodarcze, ponieważ prawie połowa z nich wymienia inflację, rosnące koszty (49%) oraz cenę energii i surowców (48%), jako główne wyzwania w 2023 roku. Na kolejnych miejscach na liście znalazły się niedobory siły roboczej (30%) i presja związana z łańcuchem dostaw (25%). Prawie jedna trzecia (30%) uważa wojnę w Ukrainie za kluczowe wyzwanie, przy czym 57% twierdzi, że ta sytuacja zwiększyła ich koszty. Aż 34% zaobserwowało wpływ konfliktu na ich łańcuchy dostaw. Aby złagodzić skutki, 52% MŚP podnosi ceny dla klientów, 30% dokonuje przeglądu łańcuchów dostaw w celu zwiększenia efektywności, a 17%

deklaruje, że skorzysta z finansowania zewnętrznego.

Zawirowania minionego roku niewątpliwie wstrząsnęły największą gospodarką strefy euro, jednak MŚP w tym kraju pozostają nieustraszone w swoich ambicjach rozwojowych, a 93% z nich planuje inwestować w swoje firmy w tym roku. Priorytetowe kierunki inwestycji obejmują różne obszary, w tym zatrudnienie nowych pracowników (32%), marketing i sprzedaż (30%), szkolenia i rozwój pracowników (29%), technologie cyfrowe i IT (28%) oraz maszyny lub sprzęt (22%). Biorąc pod uwagę te firmy, które planują inwestycje, średnia kwota takiego przedsięwzięcia wynosi 129 556 EUR.

Utrzymanie stabilnej płynności finansowej MŚP jest niezbędne do spełnienia ich ambicji inwestycyjnych i rozwojowych. Gdy ponad połowa (52%) twierdzi, że ich płynność finansowa jest wystarczająca, 35% zgłasza, że nie ma płynności finansowej niezbędnej do rozwoju. Złe praktyki płatnicze są kluczową częścią problemu - w ciągu ostatnich 12 miesięcy, aż 54% firm doświadczyło złych

długów, które średnio wyniosły 15 906 EUR. Średnia kwota niezapłaconych faktur wynosiła 65 635 EUR. W ciągu ostatniego roku, 43% MŚP przyznało, że ich klienci znaleźli się w stanie upadłości.

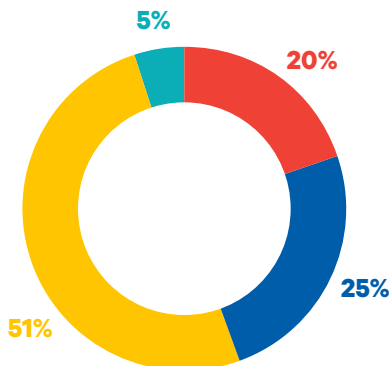
52% MŚP deklaruje, że częściej korzysta z finansowania zewnętrznego w porównaniu z okresem sprzed pandemii. Rodzaje finansowania zewnętrznego, które najczęściej rozważają, to kredyty (36%), pożyczki rządowe (27%) i karty kredytowe (27%). Średnia kwota finansowania pożądana przez niemieckie MŚP w 2023 roku wynosi 170 532 EUR.

Markus Haupt

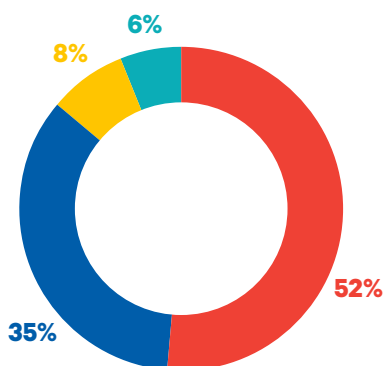
Dyrektor Zarządzający,
Niemcy

Oczekiwania wobec stanu gospodarki niemieckiej w 2023

- Recesja **20%**
- Brak wzrostu **25%**
- Minimalny wzrost **51%**
- Znaczący wzrost **5%**

Płynność finansowa

- Płynność finansowa jest stabilna i wystarcza na nasze potrzeby **52%**
- Brak wystarczającej płynności finansowej na rozwój **35%**
- Brak płynności finansowej na działalność operacyjną **8%**
- Nie wiem **6%**

5 kluczowych obszarów inwestycyjnych

22%

Maszyny i sprzęt

28%

Technologia cyfrowa i IT

29%

Szkolenia i rozwój personelu

30%

Marketing i sprzedaż

32%

Nowy personel

Holandia

Populacja:
17,1 mln mieszkańców

Liczba firm:
1,8 mln

Analiza rynku

Według holenderskiego urzędu statystycznego, holenderska gospodarka znacznie wzrosła w ciągu ostatnich dwóch lat, osiągając lepsze wyniki niż otaczające ją kraje. Wzrost ogólny był wyższy niż średnia w Unii Europejskiej. Roczny wzrost PKB osiągnął 4,5% w 2022 roku i było to związane głównie z wyższą konsumpcją gospodarstw domowych, która wspierana była przez rządowy limit cen gazu i energii elektrycznej - zainicjowany, aby chronić gospodarstwa domowe przed dalszymi wahaniami cen energii.

W 2022 roku Holandia stanęła przed kilkoma wyzwaniami, które wynikały głównie z inwazji Rosji na Ukrainę oraz utrzymującej się inflacji, która osiągnęła 10% (był to najwyższy poziom od 1975 roku). W konsekwencji, wzrosły stopy procentowe - od początku roku oprocentowanie kredytów hipotecznych ponad dwukrotnie - jednak obecnie stabilizują się, a w nadchodzących miesiącach spodziewane są dalsze obniżki.

Holandia ma najniższy poziom bezrobocia

w Europie wynoszący 3,3%. W drugim kwartale ubiegłego roku, w kraju odnotowano najwyższą od 2013 roku liczbę wakatów, było ich aż 470 tys. Chociaż liczba ta spadła do około 430 tys., wiele firm nadal boryka się z wyzwaniami związanymi ze znalezieniem pracowników. W 2022 roku popyt na pracowników tymczasowych utrzymywał się na wysokim poziomie, jednak oczekuje się, że w 2023 roku spadnie w związku z połączeniem schładzającej się gospodarki i utrzymujących się niedoborów siły roboczej.

Centralne Biuro Statystyczne poinformowało, że wsparcie rządowe spowodowało niski poziom upadłości podczas pandemii. Jednakże, zgodnie z danymi opracowanymi przez Faillissement's Dossier, niewypłacalność w Holandii gwałtownie wzrosła w pierwszym kwartale 2023 roku. Liczba ogłoszonych upadłości wynosiła 781, co oznacza 54,3% wzrost w stosunku do 506 zgłoszeń w pierwszym kwartale 2022 roku. Tej sytuacji towarzyszył spadek PKB (-0,7%), w dużej mierze spowodowany przez wzrost importu usług i niemal dwukrotne obniżenie zapasów. ING przewiduje, że holenderski handel

towarami ponownie znacznie rosnąć w 2023 roku wraz z normalizacją kwestii związanych z łańcuchami dostaw.

Wyniki badania Global Business Monitor

Wbrew utrzymującej się wysokiej inflacji i szerszej niepewności gospodarczej, prawie 9 na 10 (86%) holenderskich MŚP jest przekonanych o swoich dobrych perspektywach na 2023 rok. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy, 68% odnotowało wzrost sprzedaży, a podobny odsetek (71%) spodziewa się wzrostu w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Mimo że holenderska gospodarka wykazała się odpornością, prognozuje się, że jej kondycja ulegnie pogorszeniu do końca roku. 63% MŚP przewiduje, że wzrost gospodarczy będzie minimalny, a 23% uważa, że gospodarka wejdzie w recesję.

Dla 41% MŚP pozyskiwanie nowych klientów jest kluczowym priorytetem w tym roku, a następnym - budowanie nowych

Holandia

relacji z dostawcami (25%) i zatrudnianie nowych pracowników (25%). Inne obszary zainteresowania obejmują negocjacje z obecnymi dostawcami (22%), inwestowanie w nowe technologie (21%) oraz handel międzynarodowy (21%).

Szanse na wzrost w 2023 roku są niezerowe, równocześnie MŚP mają świadomość stojących przed nimi wyzwań. Odzwierciedlając globalny trend, prawie połowa (47%) wymienia inflację i rosnące koszty jako główne wyzwanie na nadchodzący rok. Następne wskazane kwestie to wysokie ceny energii i obawy o dostawę (38%), niepewne otoczenie gospodarcze (27%) oraz niedobory siły roboczej (27%). W odpowiedzi na rosnące koszty prowadzenia działalności, 48% MŚP podniesie ceny dla klientów. Ponad jedna czwarta (26%) dokonuje przeglądu łańcuchów dostaw pod kątem efektywności, mniejszy odsetek (16%) poszukuje wsparcia w postaci zewnętrznych źródeł finansowania, a

11% planuje zwolnienia.

Zdecydowana większość MŚP (89%) planuje w tym roku zainwestować w swoje firmy, wydając średnio 128 911 EUR. Inwestycje mają objąć marketing i sprzedaż (27%), szkolenia i rozwój pracowników (27%), technologie cyfrową i IT (27%), zatrudnienie nowych pracowników (27%) oraz zakup maszyn lub sprzętu (20%).

Dużą barierą wzrostu i ambicji inwestycyjnych są złe praktyki płatnicze. W ciągu ostatnich 12 miesięcy 39% MŚP miało złe długi o średniej wartości 25 016 EUR, a 33% zgłosiło, że ich klienci weszli w stan upadłości. Opóźnienia w płatnościach również zmniejszają zdolność MŚP do działania, a 44% twierdzi, że muszą czekać na płatności od klientów dłużej niż rok temu. Ponad jedna trzecia (31%) boryka się z problemem niezapłaconych faktur do 10 000 EUR, a dla 18% wartości te wynoszą od 100 000 do 1 miliona EUR.

Podczas gdy 59% MŚP twierdzi, że ich

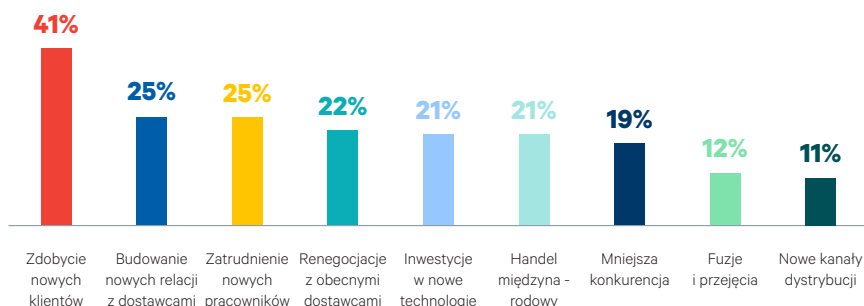
płynność finansowa jest stabilna i spełnia ich potrzeby, rośnie konieczność skorzystania z zewnętrznego wsparcia w celu zwiększenia buforów gotówkowych i złagodzenia presji. W porównaniu z okresem sprzed pandemii Covid-19, 42% MŚP częściej korzysta z finansowania zewnętrznego. Średnio potrzebują one około 101 089 EUR. Najczęściej rozważane rodzaje finansowania zewnętrznego to kredyty inwestycyjne (32%), kredyty w rachunku bieżącym (26%), karty kredytowe (22%) i private equity (20%).

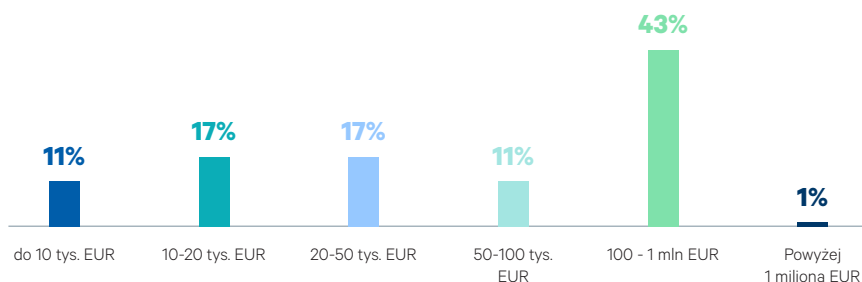
Franc Ensink

Dyrektor Zarządzający,
Holandia

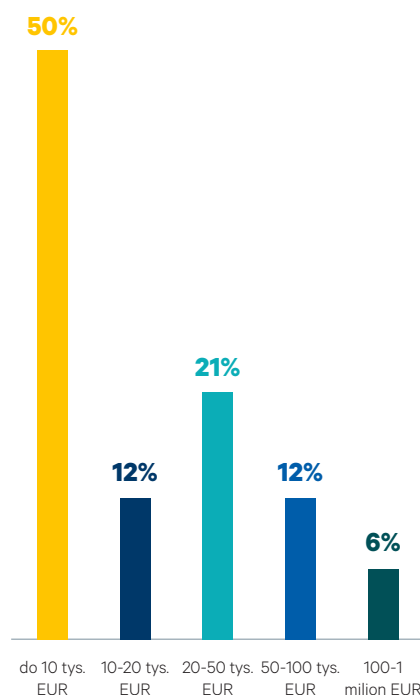
Kluczowe szanse w 2023 r.

Planowana wartość inwestycji w 2023 r.

Zły dług w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Średnia wartość
planowanej inwestycji

128 911 EUR

Średnia wartość
niezapłaconych faktur

25 016 EUR

Polska

Populacja:
37,8 mln mieszkańców

Liczba firm:
1,6 mln

Analiza rynku

Ostatnie trzy lata były wymagające dla polskiej gospodarki. MŚP musiały i nadal muszą radzić sobie z reperkusjami globalnej pandemii, inwazji na Ukrainę i wyzwaniami związanymi z rosnącą inflacją.

Polskie firmy nie miały innego wyjścia, jak tylko znaleźć wewnętrzną siłę i uzbroić się w cierpliwość. W końcu wydaje się, że nadchodzi lepsze dni. Prognozy inflacji na 2024 rok, według Banku Światowego, Komisji Europejskiej i Narodowego Banku Polskiego, są raczej pozytywne i oscylują wokół 5,9%. To samo dotyczy PKB, ponieważ ekonomiści uważają, że ożywienie polskiej gospodarki będzie prawdopodobnie bardziej dynamiczne niż wcześniej oczekiwano.

Choć to dobra wiadomość, równocześnie istnieje pilna potrzeba wspierania polskich MŚP tu i teraz. Wypłacalność i rentowność polskiego sektora MŚP pogorszyła się w

ciągu ostatnich trzech lat.

Co więcej, dostęp do finansowania bankowego dla MŚP stał się bardziej problematyczny ze względu na rosnące stopy procentowe. Według raportu Coface z 2022 roku, wszystkie sektory polskiej gospodarki, z wyjątkiem rolnictwa, odnotowały dynamiczny wzrost liczby niewypłacalności. Co więcej, w pierwszym kwartale 2023 roku liczba niewypłacalnych firm ponownie wzrosła - tym razem o 31%.

Wyniki badania Global Business Monitor

W porównaniu z innymi rynkami, polskie MŚP są najmniej pewne co do swoich perspektyw w 2023 roku. Mimo to, odsetek firm patrzących w przyszłość z optymizmem jest wysoki i wynosi 79%. Sześć na dziesięć firm spodziewa się wzrostu sprzedaży w ciągu najbliższych sześciu miesięcy, a tylko 11%

mówi o spadku. 63% zakłada wzrost dzięki pozyskiwaniu nowych klientów, 34% uważa, że zbuduje nowe relacje z dostawcami, a 28% twierdzi, że wykorzysta nowe kanały dystrybucji.

Jednak wiara polskich MŚP we własne możliwości nie przekłada się na ich opinie na temat polskiej gospodarki lub globalnego krajobrazu gospodarczego. 45% uważa, że wzrost gospodarczy będzie minimalny, znaczna część (29%) sądzi, że gospodarka wejdzie w recesję. Cztery na dziesięć badanych firm (39%) uważa, że globalne warunki gospodarcze są obecnie gorsze niż podczas pandemii Covid-19.

Te wyniki nie są zaskoczeniem, gdy przyjrzymy się największym wyzwaniom stojącym przed polskimi firmami w nadchodzącym roku. Inflacja i rosnące koszty są największym zagrożeniem dla MŚP (70%). Kolejnymi wyzwaniami są ceny energii i surowców (59%), niepewne otoczenie (38%),

Polska

stopy procentowe i koszty kredytowania (29%) oraz konflikt w Europie (28%).

Wojna w Ukrainie miała również poważny wpływ na rynek pracy. Według Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju do marca 2023 r. około 1,6 mln Ukraińców osiedliło się w Polsce, co pomogło złagodzić presję płacową. Tylko 10% polskich firm wymieniło niedobór siły roboczej jako kluczowe wyzwanie w 2023 roku. Równocześnie jest to najniższy odsetek we wszystkich badanych krajach.

Mimo to, konflikt postawił wiele polskich firm w trudnej sytuacji, jedynie 23% z nich nie odczuło jego skutków. 55% odpowiadało, że ich koszty wzrosły, 26% twierdziło, że wpływ na firmy miała zmienność kursów walut, a 21% deklarowało, że wpłynęło to na ich łańcuchy dostaw. Zmniejszenie liczby dostawców również miało swoje odzwierciedlenie

wyższych kosztach. 18% firm potwierdziło, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy ich dostawcy ogłosili stan upadłości.

Pomimo tego, polskie MŚP mają nadzieję zainwestować w tym roku średnio 655 138 PLN w swoje firmy. Główne obszary inwestycji to szkolenia i rozwój pracowników (38%), marketing i sprzedaż (37%), maszyny lub sprzęt (33%), technologia cyfrowa i IT (25%) oraz możliwości handlu międzynarodowego w ramach eksportu (20%).

Jednak praktyki płatnicze i dostęp do finansowania mogą podważyć te ambicje. 34% polskich firm doświadczyło złych długów w ciągu ostatnich 12 miesięcy, przy czym firmy musiały spisać na straty średnio 87 025 PLN. Prawie połowa (46%) twierdzi, że w porównaniu z sytuacją sprzed roku, klienci potrzebują więcej czasu, żeby zapłacić.

W rezultacie, 3 na 10 polskich firm deklaruje,

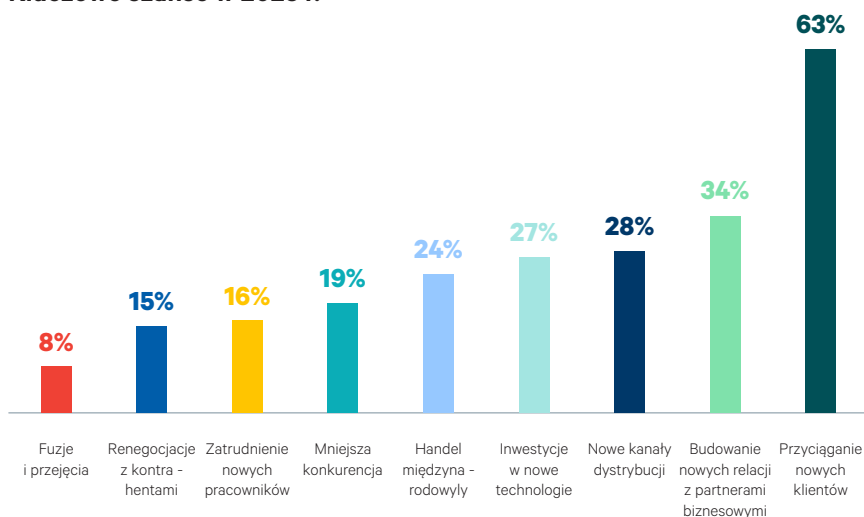
że nie ma płynności finansowej potrzebnej do rozwoju, a wiele z nich musi szukać wsparcia i finansowania, aby utrzymać swoją działalność. 43% twierdzi, że obecnie częściej korzysta z finansowania zewnętrznego w porównaniu z okresem sprzed pandemii. 42% podaje, że głównym powodem, dla którego potrzebne byłoby finansowanie, jest zarządzanie codziennymi operacjami, 33% twierdzi, że jest to wzrost i ekspansja krajowa, a 21% wskazuje na wzrost i ekspansję międzynarodową.

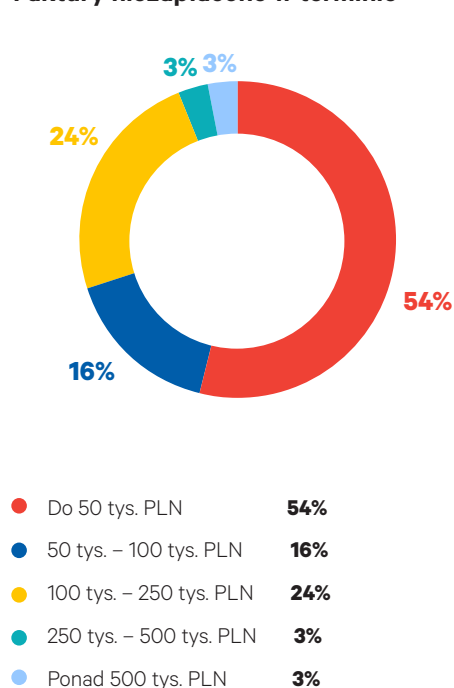
Tomasz Kukulski

Dyrektor Zarządzający
Polska

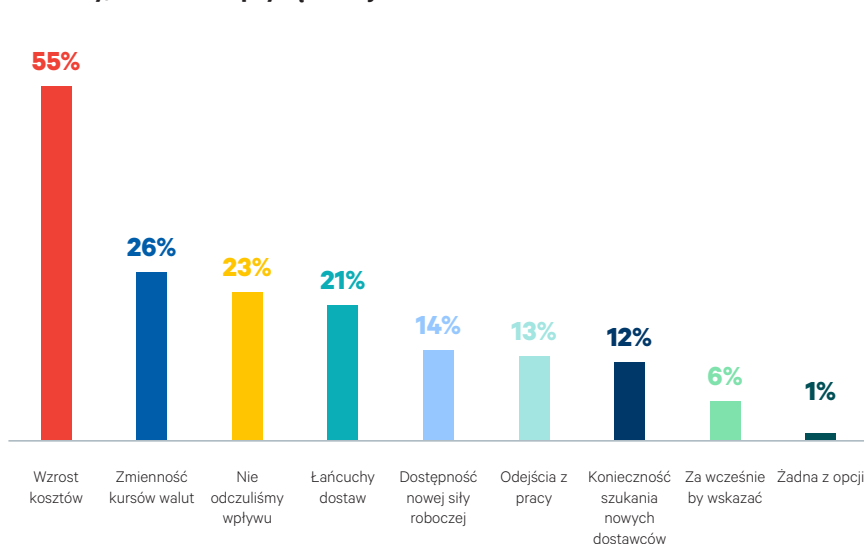
Kluczowe szanse w 2023 r.

Faktury niezapłacone w terminie

Obszary, na które wpłynęła wojna w Ukrainie

Średnia wysokość złych długów
(przeteryminowanych faktur)
w ciągu ostatnich 12 miesięcy

87 025 PLN

Irlandia

Populacja:
4,9 mln mieszkańców

Liczba firm:
348 tys.

Analiza rynku

Pomimo znacznej niepewności panującej na rynku globalnym, irlandzkie firmy pozostają pozytywnie, ale również pragmatycznie, nastawione w kwestii osiągnięcia sukcesu w 2023 roku. Jednak w poszczególnych sektorach poziom optymizmu się różni - firmy odetchną z ulgą, gdy inflacja zacznie spadać, ale te pracujące w sektorze hotelarsko-gastronomicznym nadal będą stały przed wyzwaniem, które ograniczają ich przepływy pieniężne (na przykład powrót VAT do poziomu 13,5% we wrześniu).

Rosnąca liczba niewypłacalności nadal stanowi realne zagrożenie dla firm. Najnowsze statystyki opublikowane przez Deloitte Ireland pokazują, że w pierwszym kwartale 2023 roku, w kraju odnotowano łącznie 146 przypadków niewypłacalności przedsiębiorstw, co stanowi wzrost o 22% w porównaniu z tym samym kwartałem w 2022 roku.

Perspektywy dla poszczególnych sektorów

są jednak nierówne. Prognoza gospodarcza Komisji Europejskiej z wiosny 2023 roku pokazuje, że wielkość produkcji przemysłowej oraz obroty w sektorze usług informacyjnych i komunikacyjnych pozostają na wysokim poziomie. Również eksport pozostanie kluczowym motywatorem wzrostu, a pomoże w tym osiągnięte na początku tego roku porozumienie handlowe z Irlandią Północną. W Biuletynie Kwartalnym Banku Centralnego 2023 odnotowano 15% wzrost irlandzkiego eksportu w ujęciu ilościowym, przypisywany głównie działalności wielonarodowych firm farmaceutycznych, a także tych zajmujących się w usługami teleinformatycznymi.

Również dla MŚP eksportujących towary, perspektywy wyglądają zachęcająco. Prognozuje się, że eksport wzrośnie w tym roku o 8,2%, a w 2024 roku o kolejne 6,2%, co będzie napędzać wzrost PKB wynoszący średnio ponad 5% rocznie przez kolejne dwa lata.

Finansowanie i inwestycje mają kluczowe znaczenie dla sukcesu irlandzkich

MŚP. Wycofanie się Ulster Bank i KBC z irlandzkiego rynku bankowego w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, miało znaczący wpływ. Sytuacja ta odblokowała możliwości innym dostawcom usług finansowych, których celem jest przyciągnięcie nowych klientów i rozwój swoich portfeli, a jednocześnie umożliwia to MŚP właściwe rozważenie dostępnych opcji finansowych, które pozwolą im osiągnąć sukces.

Wyniki badania Global Business Monitor

Wyniki badania odzwierciedlają szersze wskaźniki gospodarcze: ogólnie perspektywy Irlandii pozostają pozytywne w 2023 roku i kolejnych, z oczekiwanym spadkiem inflacji, pomimo że wysokie ceny oraz rosnące stopy procentowe nadal hamują wzrost. Spośród wszystkich respondentów badania to właśnie irlandzkie MŚP są najbardziej optymistycznie nastawione do swoich perspektyw biznesowych w 2023 roku (90%).

Irlandia

Pewność ta nie obejmuje jednak globalnego otoczenia gospodarczego. Połowa irlandzkich MŚP (51%) uważa, że klimat na rynku jest obecnie gorszy niż podczas pandemii Covid-19.

Irlandzkie MŚP spodziewają się wzrostów, 72% z nich twierdzi, że ich sprzedaż zwiększy się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Za kluczowe możliwości rozwoju w nadchodzącym roku uważają pozyskiwanie nowych klientów (67%), budowanie nowych relacji z dostawcami (36%), zatrudnianie nowych pracowników (24%), renowację umów z obecnymi dostawcami (23%) i badanie nowych kanałów dystrybucji (21%).

Rosnące koszty i inflacja były głównymi powodami niepokoju dla 64% MŚP, następnie koszty energii (62%), presja w łańcuchach dostaw (30%), rosnące stopy procentowe i koszty pożyczek (27%) oraz konflikt w Europie (24%).

Irlandzkie firmy podejmują działania mające na celu ograniczenie wzrostu kosztów i inflacji, przy czym 57% z nich podnosi ceny

dla klientów, 38% dokonuje przeglądu swoich łańcuchów dostaw pod kątem wydajności, a 14% wstrzymało plany rekrutacyjne. Z badania wynika, że 34% dostawców MŚP weszło w stan upadłości w ciągu ostatnich 12 miesięcy, co także wpływa na wzrost ich kosztów.

Mimo wszystko, prężne irlandzkie firmy spodziewają się zainwestować w tym roku średnio 108 850 EUR. Jako trzy najważniejsze obszary inwestycji w 2023 r. wymieniają marketing i sprzedaż (37%), szkolenia i rozwój personelu (34%) oraz rekrutację nowych pracowników (23%).

Jednak na plany inwestycyjne mogą mieć wpływ ograniczenia płynności finansowej i dostęp do finansowania zewnętrznego. Blisko trzy na dziesięć (29%) firm doświadczyło złych długów w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a irlandzkie MŚP spisały na straty średnio 21 076 EUR w ciągu ostatniego roku.

Niepewność łańcucha dostaw również ogranicza płynność finansową. 28% klientów irlandzkich firm weszło w stan upadłości w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 57%

firm twierdzi, że klienci płacą im później niż rok temu. Co więcej, irlandzkie firmy mają zamrożone średnio 67 918 EUR w niezapłaconych fakturach.

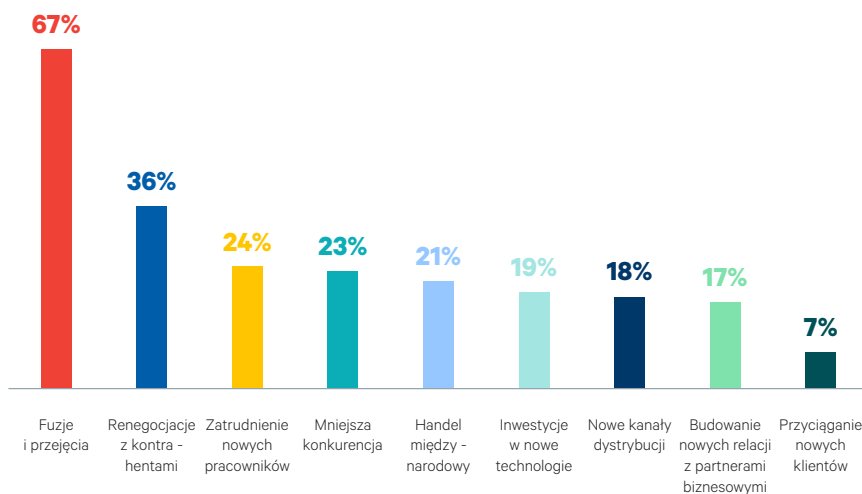
Nic więc dziwnego, że 21% irlandzkich firm zgłasza problem płynności finansowej niewystarczającej do rozwoju, a prawie połowa (48%) jest bardziej skłonna do korzystania z zewnętrznego finansowania teraz niż przed pandemią. Irlandzkie firmy deklarują, że potrzebują średnio 120 147 EUR, w celu wsparcia ich działalności - przy czym 44% stwierdziło, że byłaby to kwota przeznaczona na lokalny wzrost i ekspansję, 28% na międzynarodowy wzrost i ekspansję, a 23% przeznaczyłoby tę kwotę na finansowanie bieżącej działalności.

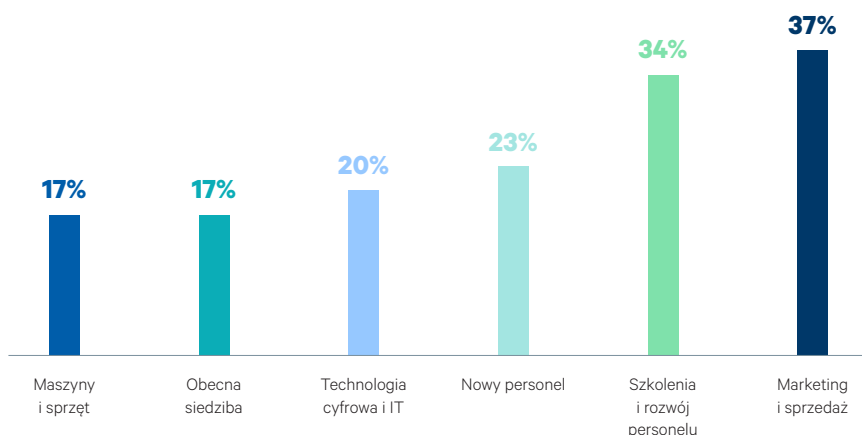
Mark O'Rourke

Dyrektor Zarządzający
Irlandia

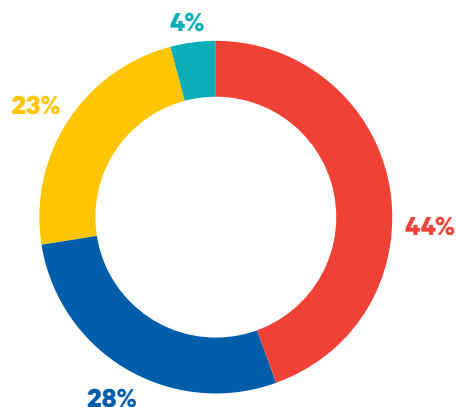
Kluczowe szanse w 2023 r.

5 kluczowych obszarów inwestycji w 2023 r.

Finansowanie zewnętrzne w 2023 r. - obszary

- Ekspansja krajowa **44%**
- Ekspansja międzynarodowa **28%**
- Pokrycie kosztów działalności operacyjnej **23%**
- Splacenie kredytu **4%**

Singapur

Populacja:
5,8 mln mieszkańców

Liczba firm:
580 tys.

Analiza rynku

Singapur ma wysoko rozwiniętą gospodarkę wolnorynkową i jest uważany za jeden z najbardziej otwartych i pro-biznesowych krajów na świecie. Dzięki konkurencyjnemu systemowi podatkowemu, miasto-państwo jest magnesem dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ). Stany Zjednoczone są największym inwestorem w Singapurze o wartości ponad 244 mld USD, czyli więcej niż łączna kwota zainwestowana przez Stany Zjednoczone w Japonii, Chinach i Republice Korei. Jednocześnie Chiny (w tym Hongkong) są największym partnerem handlowym Singapuru, odpowiadając za blisko 23% całkowitego eksportu tego kraju. Singapurski stosunek wymiany handlowej do PKB jest jednym z najwyższych na świecie i wynosi ponad 320%.

Ten azjatycki kraj stał się globalnym węzłem i liderem w sektorach, takich jak: biznes (będąc regionalnym hubem), finanse (w tym Fintech),

transport (wiodące lotnisko i port morski), logistyka, biomedycyna, nauka i technologia. Rząd wdrożył szereg inicjatyw, które mają przyciągać bezpośrednio inwestycje zagraniczne i promować przedsiębiorczość, wspierać innowacyjność oraz wzrost gospodarczy. Strategiczne położenie kraju, stabilność polityczna, doskonała infrastruktura, sprawny system sądownictwa i wykwalifikowana siła robocza przyczyniają się do sukcesu gospodarczego.

Singapur utrzymuje stabilną gospodarkę wspieraną przez sektory elektroniki, chemii, finansów, rafinacji ropy naftowej, biomedycyny, budownictwa, handlu detalicznego, żywności i napojów, nieruchomości i usług. W pierwszym półroczu 2023 roku, inflacja nominalna i bazowa wyniosły odpowiednio 6,1% i 4,1%. Przewiduje się, że roczny wzrost PKB wyniesie 1,4% ze względu na kurczenie się sektora wytwórczego i spowolnienie krajowego eksportu towarów innych niż ropa naftowa.

Jeśli chodzi o trendy rynkowe, Singapur dąży do zróżnicowania swoich rynków eksportowych. Rząd aktywnie stara się implementować umowy handlowe mające na celu zwiększenie dostępu do rynku dla przedsiębiorstw singapurskich. Singapur będzie nadal koncentrował się na wzmacnianiu swojej pozycji w szybko rozwijających się sektorach, takich jak technologie, finanse, biomedycyna i ekologia, aby stymulować wzrost eksportu i przyciągnąć inwestycje zagraniczne.

Wyniki badań Global Business Monitor

Singapurskie firmy w przeważającej mierze są pozytywnie nastawione (82%) perspektyw na 2023 rok. Jedynie 15% badanych przedsiębiorców stwierdziło, że nie są pewni swoich perspektyw biznesowych. Siedem na dziesięć (70%) firm spodziewa się wzrostu sprzedaży w ciągu najbliższych sześciu

Singapur

miesiący, a tylko 10% spodziewa się spadku. Małe i średnie przedsiębiorstwa w Singapurze wskazały jako trzy główne obszary wzrostu i sukcesu: nowych klientów (43%), budowanie nowych relacji z dostawcami (40%) i nowe kanały dystrybucji (32%).

W przeciwieństwie do innych badanych rynków, singapurskie MŚP są optymistycznie nastawione również do stanu globalnej gospodarki. Tylko 24% uważa, że globalne warunki gospodarcze są obecnie gorsze niż podczas pandemii Covid-19, a jedynie 22% uważa, że warunki są obecnie gorsze niż po globalnym kryzysie finansowym z 2008 roku. 35% respondentów jest optymistami i wierzy, że globalna gospodarka jest silna.

Pomimo tego optymizmu, przedsiębiorcy są świadomi aktualnych wyzwań w gospodarce. Singapurskie MŚP postrzegają inflację i rosnące koszty jako główne bariery dla swojej działalności (51%). Kolejną rzeczą, która ich martwi jest niepewne otoczenie gospodarcze (38%), następnie koszty energii i dostawy (34%) oraz presja na łańcuch dostaw (31%). Aby przetrwać rosnącą inflację i koszty biznesowe, firmy podnoszą ceny dla klientów (42%), dokonując przeglądu łańcuchów dostaw

pod kątem wydajności (37%) i wstrzymują plany rekrutacyjne (27%). To co również obciąża MŚP i wpływa na ich koszty to fakt, że 35% dostawców znalazło się w stanie upadłości w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

W związku z optymizmem i oczekiwanym wzrostem, singapurskie firmy zamierzają zainwestować średnio około 294 337 USD, a priorytetowymi obszarami inwestycji są technologie cyfrowe i IT (38%), marketing i sprzedaż (32%) oraz szkolenia i rozwój personelu (32%). Jedna czwarta (25%) przedsiębiorców planujących inwestycje wyda pieniądze na eksport. Taki sam odsetek zainwestuje w handel międzynarodowy rozumiany jako import.

Płynność finansowa ma jednak kluczowe znaczenie dla odblokowania strumieni inwestycyjnych, których potrzebują MŚP w Singapurze, a nieściągalne długi wydają się być wszechobecnym problemem. Cztery na dziesięć (40%) MŚP doświadczyło złego długu w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Średni nieściągalny dług, który firmy spisały na straty, wyniósł 33 469 USD.

Ponadto praktyki płatnicze hamują ducha

przedsiębiorczości firm. 45% klientów MŚP weszło w stan upadłości w ciągu ostatniego roku, a 58% twierdzi, że klienci płacą później w porównaniu z sytuacją sprzed roku. Średnia wartość niezapłaconych faktur wynosi 151 039 USD.

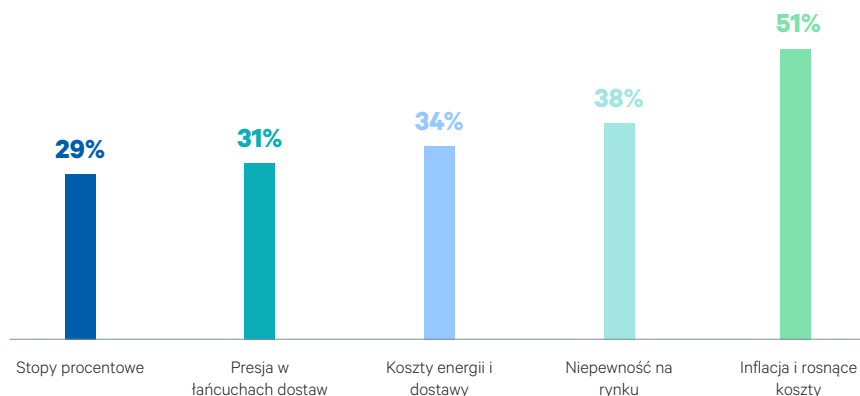
Nic więc dziwnego, że niektóre singapurskie MŚP szukają alternatywnych źródeł finansowania, aby zapewnić sobie możliwość inwestowania i rozwoju zgodnie ze swoimi ambicjami. 28% firm twierdzi, że nie ma płynności finansowej potrzebnej do rozwoju, a 57% przyznaje, że obecnie częściej korzysta z finansowania zewnętrznego w porównaniu z okresem sprzed pandemii. Firmy deklarują, że kwota finansowania potrzebna im w tym roku to 426 355 USD, przy czym większość (40%) twierdzi, że środki te przeznaczą na ekspansję międzynarodową

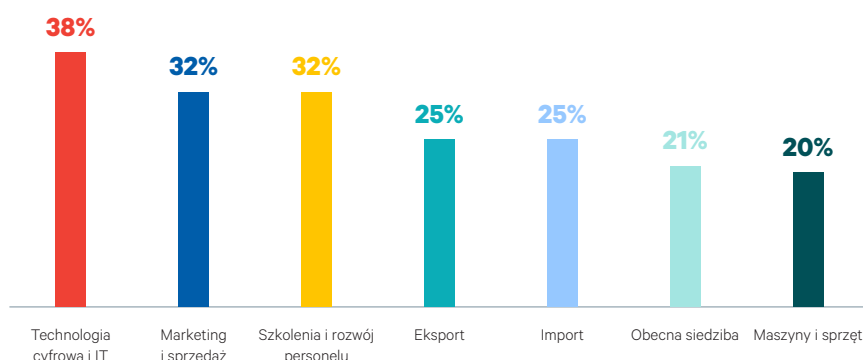
Kenneth Tham

Dyrektor Zarządzający
Singapur i południowo-
wschodnia Azja

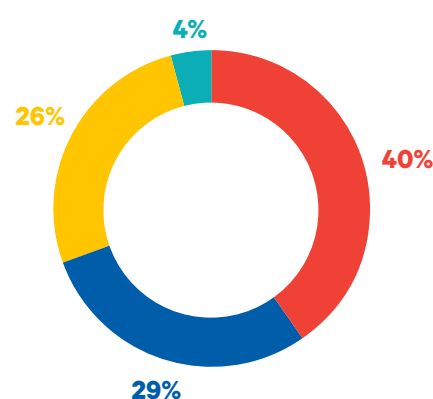
5 wyzwań dla MŚP w 2023 r.

Główne obszary inwestycyjne w 2023 r.

Finansowanie zewnętrzne w 2023 r. - obszary

- Ekspansja krajowa **40%**
- Ekspansja międzynarodowa **29%**
- Pokrycie kosztów działalności operacyjnej **26%**
- Splacenie kredytu **4%**

Słowacja

Populacja:
5,4 mln mieszkańców

Liczba firm:
446 tys.

Analiza rynku

Lokalne warunki rynkowe na Słowacji są porównywalne z innymi obszarami Europy Środkowej. Prognozowany był umiarkowany wzrost PKB na poziomie 1,5% w 2023 roku. W 2024 roku ma on osiągnąć 2% ze względu na przewidywane ożywienie globalnego popytu i równoczesne złagodzenie zakłóceń w łańcuchach dostaw. To spowoduje również wzrost eksportu.

Podobnie jak wiele innych krajów, słowacka gospodarka boryka się z podwójnym wpływem inflacji, zwłaszcza w zakresie wynagrodzeń i kosztów materiałów, a także zmiennych cen energii. Podpisując umowę na dostawę gazu ziemnego z Morza Północnego, która ma trwać do 2024 roku, Słowacja skutecznie zmniejszyła swoją dużą zależność energetyczną od Rosji. Według Trading Economics, w ciągu ostatnich dziesięciu lat eksport - główny motor wzrostu gospodarki - wzrósł ponad dwukrotnie, jednak każda

znacząca eskalacja wojny w Ukrainie może negatywnie wpłynąć na popyt zagraniczny.

Aktualne dane OECD mówią o inflacji bazowej na poziomie 11,4%. Optymizm konsumentów i przedsiębiorców jest raczej na niskim poziomie, mimo że dane wskazują na odporność słowackiego rynku pracy (stopa bezrobocia wynosi 5,3%).

Wzrost stóp procentowych wpływa zarówno na kredyty bankowe, jak i na zaufanie konsumentów. Dla MŚP przekłada się to na ograniczenia płynności, utrudniając planowanie przyszłości i inwestowanie w rozwój.

Ponieważ banki i tradycyjni pożyczkodawcy wciąż zmniejszają swój apetyt na ryzyko, rynek pożyczek znacznie się zacieśnił. Jednocześnie wyższe stopy bazowe zmniejszają względną różnicę cen między kredytami bankowymi a faktoringiem. Może to spowodować wzrost popytu ze strony MŚP na nowe źródła finansowania, które pomogą

im utrzymać płynność i rozwijać działalność.

Jednak zmienność cen energii i presja inflacyjna zmniejszają popyt krajowy i przedłużają niepewność na rynku. To sprawia, że wiele MŚP odracza decyzje finansowe. W rezultacie konkurencja na lokalnym rynku alternatywnych źródeł finansowania staje się coraz bardziej zacięta. Aby pozostać na czele i pomagać sektorowi MŚP w rozwoju, wiele podmiotów finansowych inwestuje w cyfryzację w celu usprawnienia procesów oraz poprawienia wydajności i skuteczności swoich usług.

Wyniki badania Global Business Monitor

Ponad osiem na dziesięć MŚP w Słowacji (83%) jest pozytywnie nastawionych do swoich perspektyw w bieżącym roku, 17% tej pewności brakuje. Optymizm przedsiębiorców jest wspierany przez pozytywne prognozy

Słowacja

dotyczące działalności handlowej i wolumen transakcji. Ponad połowa (51%) małych firm spodziewa się wzrostu sprzedaży w nadchodzących miesiącach, bazując na dobrych wynikach z poprzednich sześciu miesięcy, w których 43% odnotowało wzrost sprzedaży. Jednak 13% spodziewa się spadku sprzedaży w nadchodzących sześciu miesiącach.

Dla ponad połowy (52%) słowackich MŚP pozyskiwanie nowych klientów jest w tym roku postrzegane jako kluczowa szansa, podczas gdy 40% jako takową wymieniło budowanie nowych relacji z dostawcami. Nieco ponad jedna czwarta (28%) podkreśliła znaczenie renegocjacji z dostawcami, 22% zainwestuje w IT i technologie cyfrowe, dla 19% najistotniejszy jest handel międzynarodowy.

Ten optymizm jest łagodzony przez realia makroekonomiczne. Ponad połowa (56%) małych firm na Słowacji uważa, że wzrost gospodarczy kraju będzie w tym roku minimalny, a 22% twierdzi, że PKB w ogóle nie wzrośnie. Podobnie, większość (40%)

uważa, że globalna gospodarka jest obecnie w gorszym stanie niż przed pandemią Covid-19, a 15% uważa, że wejdzie w recesję w 2023 roku. W bardziej szczegółowym ujęciu, firmy postrzegają wysokie ceny energii (61%) oraz inflację i rosnące koszty (55%) jako główne wyzwania. Aby złagodzić wpływ tych kwestii, 47% z nich podniesie ceny dla swoich klientów.

Pomimo trudnych warunków handlowych, 86% słowackich MŚP planuje inwestować. Większość (34%) zapewni dodatkowe wsparcie dla sprzedaży i marketingu, 29% planuje zainwestować w nowe technologie cyfrowe i IT, a 18% zwiększy międzynarodową działalność eksportową. Prawie czterech na dziesięciu ankietowanych (38%) planuje zainwestować w swoje firmy od 100 000 do miliona EUR.

Jeśli chodzi o płynność finansową to większość MŚP (46%) twierdzi, że jest ona stabilna, ale 28% przyznaje, że jest nadal niewystarczająca do realizowania ambicji rozwojowych. Dla wielu MŚP nieściągalne długi i opóźnienia w płatnościach sprawiają,

że sytuacja staje się jeszcze trudniejsza. Ponad jedna trzecia badanych (35%) miała nieściągalny dług w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, ze średnią wartością wynoszącą 19 482 EUR. Sytuację pogarsza fakt, że 35% firm jest świadkami upadłości swoich klientów. Ponadto, 50% MŚP twierdzi, że ich klienci płacą faktury później niż rok temu.

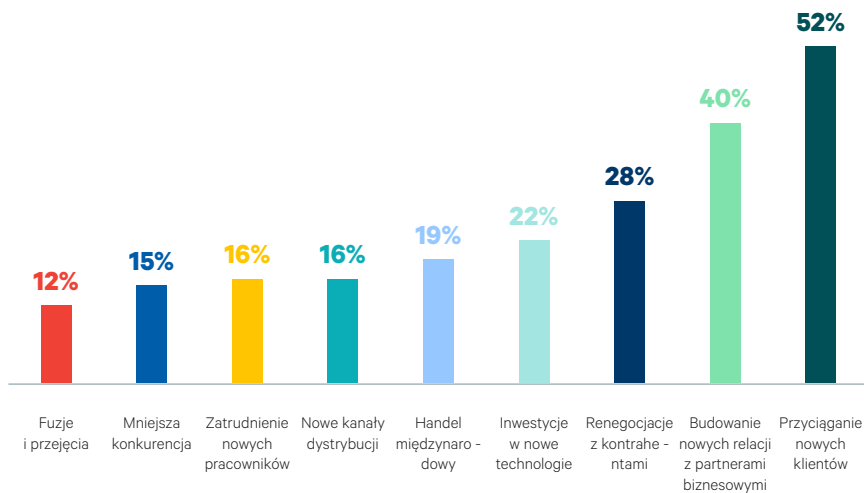
Aby złagodzić presję, słowackie MŚP coraz częściej sięgają po zewnętrzne źródła finansowania, w tym kredyty (36%), private equity (22%), pożyczki rządowe (17%) i faktoring (15%). MŚP podają, że średnio potrzebują 81 283 EUR w ramach finansowania zewnętrznego. Większość badanych (40%) wykorzystabyła pożyczoną gotówkę, aby wspomóc swoją ekspansję i rozwój.

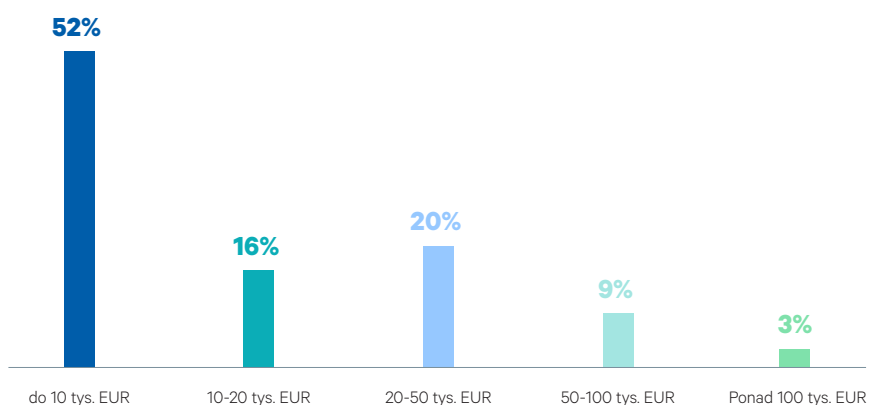
Ján Korček

Dyrektor Zarządzający
Czechy i Słowacja

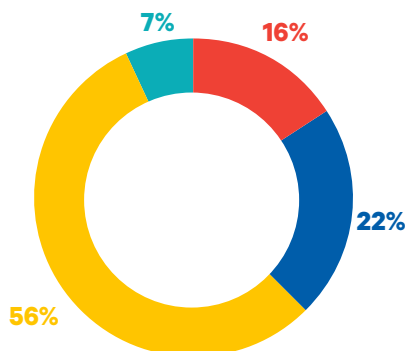
Kluczowe szanse w 2023 r.

Złe długi w ostatnich 12 miesiącach

Oczekiwania wobec słowackiej gospodarki w 2023 r.

- Wejdzie w recesję **16%**
- Brak wzrostu **22%**
- Minimalny wzrost **56%**
- Znaczący wzrost **7%**

Średnia wartość złych długów
w ostatnich 12 miesiącach

19 482 EUR

Wielka Brytania

Populacja:
67,8 mln mieszkańców

Liczba firm:
6,7 mln

Analiza rynku

Bieżące dane makroekonomiczne sugerują, że Wielka Brytania znajduje się w lepszej sytuacji niż przewidywały wcześniejsze prognozy gospodarcze. Wydaje się, że groźba recesji, która pojawiła się na początku 2023 roku, przynajmniej na razie, ustąpiła. Najnowsze prognozy Międzynarodowego Funduszu Walutowego przewidują, że Wielka Brytania odnotuje w 2023 roku niewielki wzrost na poziomie 0,4%, z dalszym wzrostem do 1% w kolejnym roku. Bez wątpienia znaczna część impulsu do tego wzrostu będzie pochodzić od 5,6 miliona MŚP, które stanowią podstawę krajowej gospodarki.

Chociaż perspektywy są mniej negatywne niż się spodziewano, nadal pozostaje pewna doza niepewności. Obecny poziom inflacji pozostaje jednym z najwyższych we wszystkich krajach G7 - wynosi 8,7%, ale i tak jest znacznie niższy niż zawrotne 11,1% odnotowane na koniec 2022 roku. Niemniej,

Bank Anglii nadal obawia się utrwalenia inflacji, co wyjaśnia bezprecedensową serię 12 podwyżek stóp procentowych, które miały miejsce od grudnia 2021 roku. Stopy procentowe wynoszą obecnie 5%, a prognozy przewidują dalsze podwyżki w przyszłości.

Wysokie stopy procentowe w połączeniu z utrzymującą się wysoką inflacją i cenami energii oznaczają, że popyt krajowy pozostaje słaby. OECD wskazuje na obniżone zaufanie konsumentów i niepewne nastroje biznesowe. Powołuje się przy tym na dobre wyniki sektora usług i niską produkcję. Brytyjski rynek pracy jest obecnie dość silny - charakteryzuje się niską stopą bezrobocia na poziomie 4%. W niektórych sektorach, takich jak budownictwo, podaż wykwalifikowanych pracowników jest niewystarczająca. Jednak niedawny wzrost liczby niewypłacalności przedsiębiorstw może oznaczać wzrost bezrobocia w dłuższej perspektywie.

Dla wielu brytyjskich MŚP rzeczywistość jest taka, że panujące warunki gospodarcze

nadal osłabiają ich plany dotyczące rekrutacji nowych pracowników, inwestycji i ekspansji.

Wyniki badania Global Business Monitor

W Wielkiej Brytanii 87% MŚP czuje się pewnie co do swoich krótkoterminowych perspektyw. Znacząca większość (70%) spodziewa się wzrostu sprzedaży w nadchodzących miesiącach. Małe firmy zamierzają skupić się na kluczowych możliwościach, takich jak pozyskiwanie nowych klientów (55%), budowanie nowych relacji z dostawcami (40%) oraz inwestowanie w nowe technologie (26%).

Ta optymistyczna prognoza odzwierciedla odporność MŚP, ale są one również świadome wyzwaniom związanym z zewnętrznym otoczeniem gospodarczym. Ponad trzech na pięciu ankietowanych (62%) spodziewa się, że wzrost gospodarczy w Wielkiej Brytanii będzie minimalny, co jest zgodne z aktualnymi

Wielka Brytania

prognozami. Natomiast stosunkowo niewielka grupa (15%) twierdzi, że gospodarka w ogóle nie wzrośnie w tym roku.

Jeśli chodzi o globalną gospodarkę, 46% brytyjskich MŚP postrzega obecne warunki jako gorsze niż podczas pandemii Covid-19. Dla 37% globalna gospodarka radzi sobie gorzej niż bezpośrednio po globalnym kryzysie finansowym w 2008 roku. Ponadto 8% obawia się, że w tym roku wejdzie w recesję.

Wyzwaniem numer jeden dla MŚP w Wielkiej Brytanii jest inflacja i rosnące koszty (61%). Kolejne miejsca zajmują wysokie ceny energii i dostaw (56%), niepewne otoczenie gospodarcze (31%), stopy procentowe i koszty kredytów (30%) oraz konflikt w Europie (24%). W większości przypadków (48%) MŚP będą podnosić ceny, aby złagodzić wpływ inflacji i podwyżek cen energii. Podobnie, 23% planuje wstrzymać rekrutację nowych pracowników, a 15% dokona zwolnień.

Niezrażone trudnymi warunkami, 89% MŚP nadal planuje inwestycje w tym roku. Większość (38%) wzmocni swoją infrastrukturę cyfrową i IT, a 36% planuje zwiększyć swoje wysiłki w zakresie sprzedaży i marketingu. Jedna czwarta (25%) planuje zatrudnić nowych pracowników. Średni poziom inwestycji wyniesie 175 924 GBP.

Niemniej, płynność finansowa jest kluczowym czynnikiem. 54% twierdzi, że ma stabilną płynność finansową, 31% deklaruje, że posiada niewystarczające środki na rozwój, a 11% nie może skutecznie działać na co dzień. Jedna czwarta (25%) doświadczyła złych długów w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a średnia kwota spisana na straty wyniosła 21 459 GBP. Problem nieściągalnych długów jest potęgowany przez niewypłacalność klientów. Aż 29% klientów firm weszło w stan upadłości w ciągu ostatniego roku. Ponadto, więcej niż połowa (55%) brytyjskich MŚP twierdzi, że ich klienci płacą później niż rok temu, a średnia wartość niezapłaconych faktur wynosi 68 634 GBP.

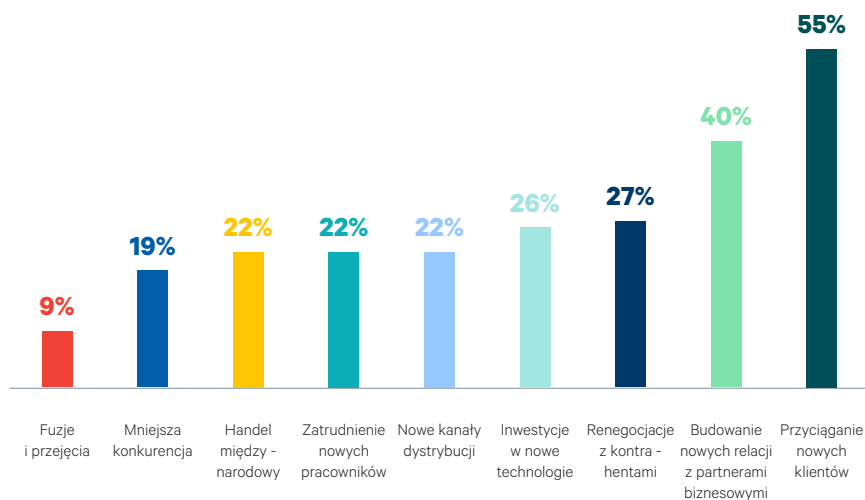
Aby złagodzić wahania płynności finansowej, 52% MŚP w Wielkiej Brytanii jest obecnie bardziej skłonnych do korzystania z finansowania zewnętrznego niż przed pandemią. Połowa (50%) wybrałaby kredyty, 33% karty kredytowe, a 32% pożyczki rządowe. Jedna piąta (20%) skorzystałaby z faktoringu. Brytyjskie MŚP uważają, że średnio 108 439 GBP to odpowiedni poziom finansowania w tym roku. Większość (44%) zainwestuje tę kwotę w rozwój krajowy.

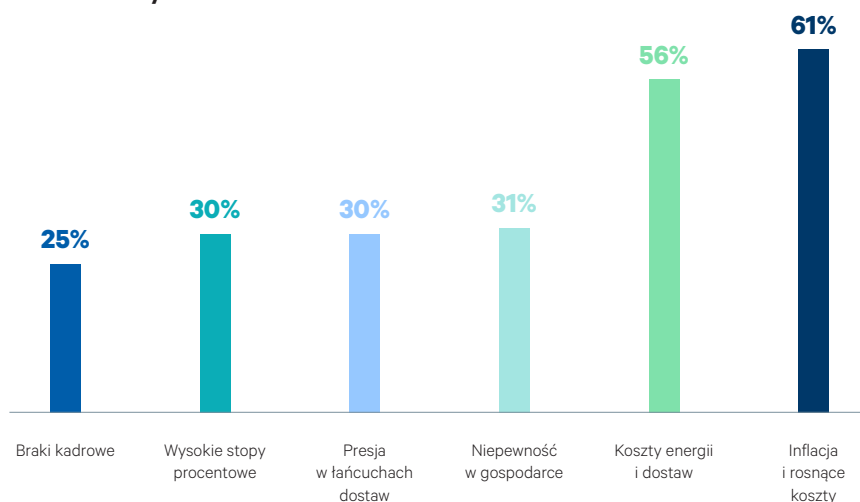
Derek Ryan

Dyrektor Zarządzający,
Wielka Brytania

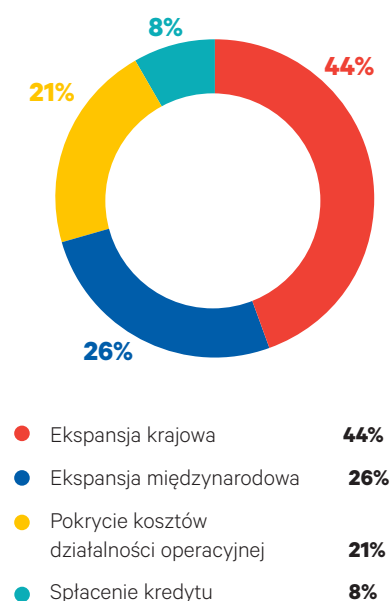
Kluczowe szanse w 2023 r.

Kluczowe wyzwania dla MŚP w 2023 r.

Finansowanie zewnętrzne w 2023 r. - obszary

70%
MŚP oczekuje, że ich sprzedaż wzrośnie w kolejnych miesiącach

Nadchodzący rok

Od opublikowania naszego ostatniego raportu Global Business Monitor w 2019 roku, wydarzenia gospodarcze i geopolityczne wstrząsnęły MŚP na całym świecie. Pandemia Covid-19 zostawiła po sobie wysokie pożyczki i dług publiczny, z którymi rządy wszystkich krajów będą musiały mierzyć się jeszcze przez wiele lat. Rosyjska inwazja na Ukrainę spowodowała gwałtowny wzrost inflacji, napędzany głównie przez wysokie ceny energii i zbóż.

W ubiegłym roku globalna inflacja osiągnęła poziom 8,8%, najwyższy od 40 lat. I choć światowa gospodarka wykazuje pewne oznaki stabilizacji, przewiduje się, że wzrost PKB w 2023 roku wyniesie zaledwie 2,7%, co oznacza najniższy roczny wskaźnik od czasu globalnego kryzysu finansowego w 2008 roku - z wyłączeniem pandemii w 2020 roku.

W konsekwencji tych wydarzeń, duże obszary globalnej gospodarki znalazły się w kryzysie kosztów utrzymania. Firmy na całym świecie wciąż borykają się z zakłóceniami w łańcuchach dostaw, presją kosztową i niedoborami siły roboczej. 42% MŚP na rynkach międzynarodowych, badanych w ramach naszego Global Business Monitor, twierdzi, że warunki są obecnie gorsze niż w czasie pandemii, a 28% uważa, że są gorsze niż po globalnym kryzysie finansowym.

Mimo to, respondenci pozostają optymistami. Znacząca większość jest pewna perspektyw swoich firm w najbliższej przyszłości, a większość z nich planuje inwestycje w tym roku.

To zachęcający obraz, ale aby MŚP na całym świecie mogły w pełni zrealizować swoje ambicje, pewne obszary muszą ulec zmianie. Niniejszy raport wskazuje w szczególności na trzy kluczowe wnioski, które powinny być przedmiotem refleksji zarówno dla właścicieli MŚP, jak i decydentów.

1. Zarządzanie nieściągalnymi wierzytelnościami w łańcuchach dostaw

W wielu przypadkach MŚP zmagają się z konsekwencjami złych długów. 52% z nich twierdzi, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy musiało spisać na straty do 10 000 EUR, co dla niektórych małych firm jest sporą sumą pieniędzy. Mogą podjąć kroki, aby sobie pomóc, szukając specjalistycznej wiedzy i porad dotyczących sposobów łagodzenia tego problemu. Jednakże znalezienie odpowiednich osób czy ekspertów do rozmowy nie jest prostym zadaniem. Zdecydowanie istnieje potrzeba większej współpracy krajowej, a nawet międzynarodowej, oraz dzielenia się wiedzą na temat tego, jak i gdzie uzyskać pomoc w takiej sytuacji.

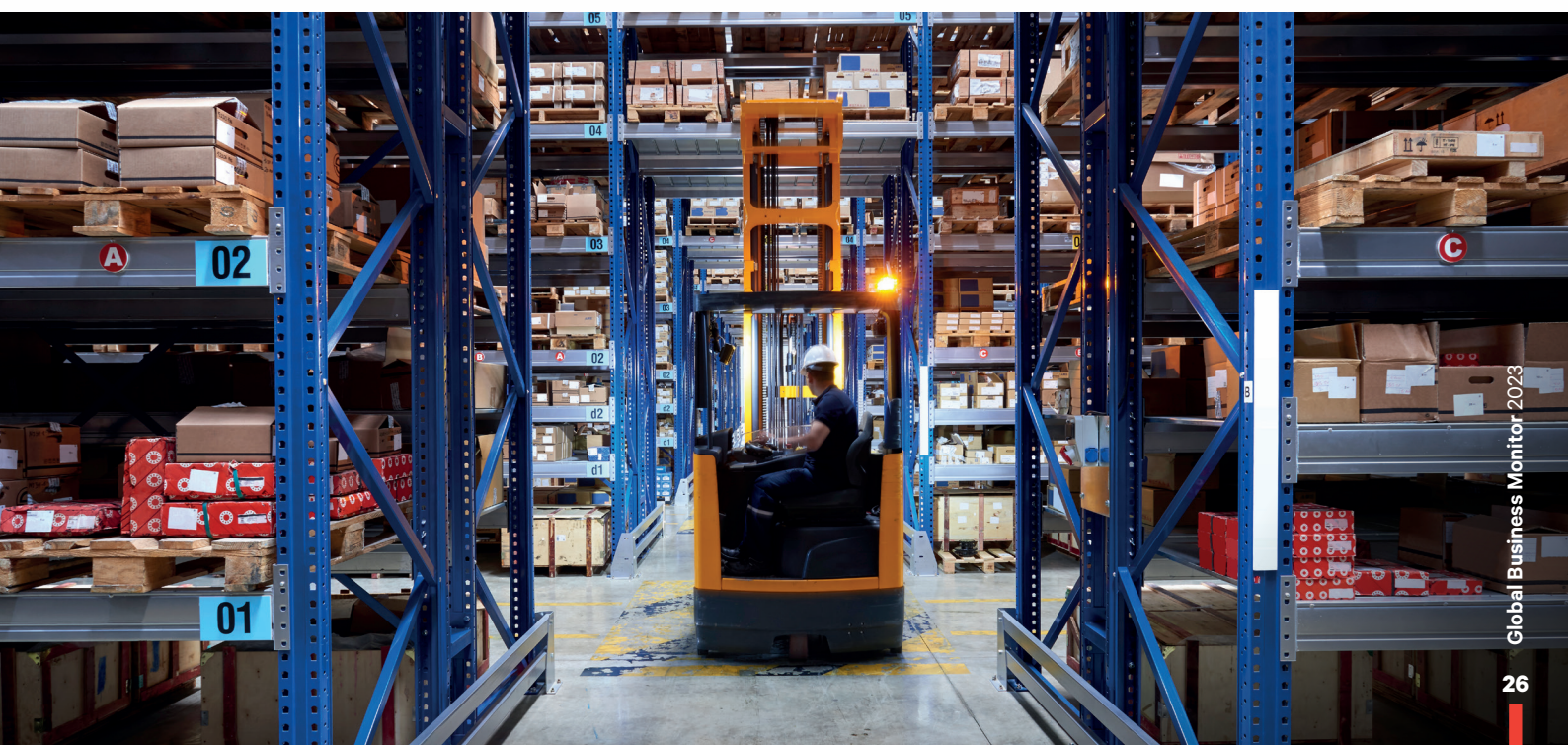
2. Opóźnienia w płatnościach - jak sobie radzić?

MŚP w większości przypadków, nie mogą liczyć na punktualne płatności. Ten problem dotyka ponad połowę małych firm, aż 51% otrzymuje pieniądze od kontrahentów z opóźnieniem. Według naszego badania, 29% ma w niezapłaconych fakturach zamrożone środki o wartości do 10 000 EUR. Jest to kwota, która może mieć znaczący wpływ na zdolność firmy do inwestowania i rozwoju.

Jednakże jest to obszar, z którym MŚP mogą sobie natychmiast poradzić poprzez finansowanie zewnętrzne np. w postaci faktoringu, dzięki któremu odzyskają zamrożone w fakturach pieniądze.

3. Płynność finansowa nadal jest kluczowa

Dane z raportu "Rozwój w chaosie: jak sobie radzą MŚP na świecie? Global Business Monitor 2023" sugerują, że od 2019 roku niewiele się zmieniło w odniesieniu do płynności finansowej. Cztery lata temu 32% respondentów twierdziło, że płynność finansowa była jednym z największych wyzwań. Dziś 36% deklaruje, że nie ma wystarczającego kapitału, żeby zadbać o codzienną efektywną działalność, a tym bardziej na rozwój. Trudność w dostępie do finansowania nie pomaga. Banki mają coraz bardziej ograniczony apetyt na ryzyko związane z udzielaniem kredytów małym firmom. Dlatego istnieje pilna potrzeba, aby MŚP lepiej zrozumiały różne źródła finansowania, które umożliwią zaspokajanie ich indywidualnych potrzeb. Z raportu jasno wynika, że wiele z nich desperacko poszukuje odpowiednich partnerów, którzy mogą im pomóc. Obecnie 46% ankietowanych twierdzi, że prawdopodobnie skorzysta z jakiejś formy finansowania zewnętrznego, w 2019 roku było to 15%. Wobec powyższego, to właśnie podmioty finansowe, takie jak Bibby Financial Services, mają do odegrania znaczącą rolę pomagając MŚP nie tylko przetrwać, ale też rozwijać się i poszerzać działalność.

Metodologia

"Rozwój w chaosie: jak sobie radzą MŚP na świecie? Global Business Monitor 2023" to międzynarodowe badanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w Europie i Azji, przeprowadzone przez Critical Research na zlecenie Bibby Financial Services. Około 1800 właścicieli i decydentów z MŚP zostało przebadanych w dziewięciu krajach. Badanie zostało przeprowadzone online w II kwartale 2023 roku.

O Bibby Financial Services

Bibby Financial Services (BFS) jest wiodącym niezależnym partnerem w zakresie usług finansowych dla ponad 8 500 firm na całym świecie.

Zapewniamy specjalistyczne i elastyczne finansowanie handlu, aktywów i kapitału obrotowego oraz usługi walutowe. Pomagamy firmom rozwijać się na rynkach krajowych i międzynarodowych.

Założona w 1982 roku, BFS jest częścią Bibby Line Group (BLG) - zróżnicowanej i patrzącej w przyszłość firmy rodzinnej z ponad dwustuletnią tradycją, działającej w wielu branżach.

Dowiedz się więcej o Bibby Financial Services:

www.bibbyfinancialservices.pl

Kontakt

Barbara Dzida

Dyrektor ds. Marketingu
Bibby Financial Services Polska

